

Kanta- ja Päijät-

HÄME

Matkailukesä 2026

OTA
MUKAAN,
OLE
HYVÄ!

SYSMÄN PULINA

Tarjolla hyvää ruokaa ja kylmää juomaa.
Ohjelmassa upeita artisteja laidasta laitaan.
Kaikkea kivaa koko kesän.

Pulinan satamasta kaikki palvelut
”kivenheiton päässä.”

Lähin terassi 20m, bensa-asema 100m,
kauppa 450m jne.

Katso aukioloajat
www.sysmanpulina.fi
p. 040-5581917

Vellamontie 4, 1970 Sysmä

Tervetuloa!

Katso Lisää!

Hienojen hetkien hotelli Lahdessa

LAHDEN SEURAHUONE
SOLO BY SOKOS HOTELS

Aleksanterinkatu 14, 15110 Lahti
puh. 020 1234 655 | seurahuone.lahti@sokoshotels.fi

Katso Lisää!

Uudistunut Suomen onnellisin järvihotelli Hämeenlinnassa

VAAKUNA HÄMEENLINNA
ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

Possentie 7, 13200 Hämeenlinna
puh. 020 1234 636 | vaakuna.hameenlinna@sokoshotels.fi

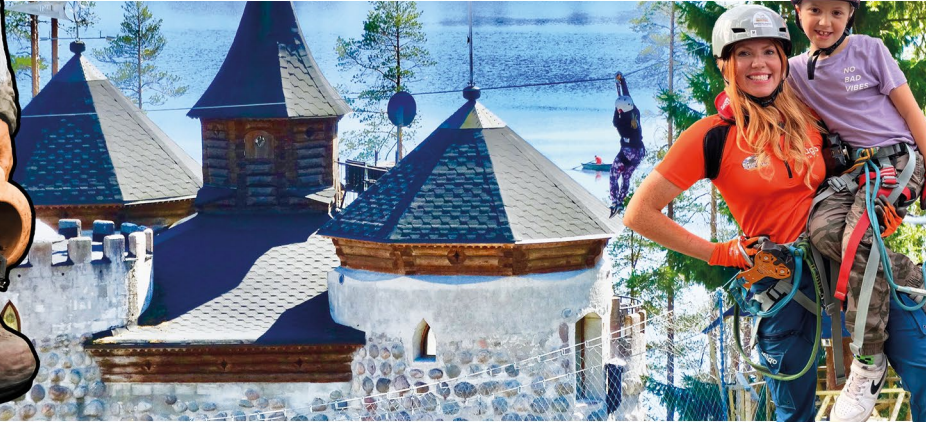
Monipuolisin ELÄMYSPIUISTO

HELSINKI-TURKU-TAMPERE
KESKIÖSSÄ!

HIIDENLINNA.COM

HIIDENLINNA - PARK RESORT -

SEIKKAILUPIUISTO | POMPPULINNOJA | WILDERNESS SPA & BIKEPARK
BUGGY-KARTING | ELÄINPIUISTO | PEIKKOMETSÄ | JÄTTILÄINEN
LAPPIMAA: JOULUPUKINPAJA & KULLANHUUHDONTA
PUMPTRACK | BMX-/SKEITTI-/SCOTTIRAMPIT | PUTTAUSGRIINI
FUTISKENTTÄ | TAIDENÄYTTELY: LEENA LAUKKANEN | JA PALJON MUUTA!

UUTUDET!

WILDERNESS SPA
& BIKEPARK

LUE LISÄÄ &
AUKIOLOAJAT

WWW.HIIDENLINNA.COM

Aulangon näkötorjista avautuu huikea kansallismaisema, jonka kerrotaan innoittaneen itse Jean Sibeliusta Finlandian säveltämiseen.

Kuva: Visit Häme

Juurevan historian ja linnavuorien Kanta-Häme

Eteläisen Suomen sydämessä sijaitseva Kanta-Häme tunnetaan muuan muassa korkeista linnavuoristaan.

Kanta-Häme sijaitsee vain tunnin ajomatkan päässä Helsingistä, Tampereelta ja Turusta. Monelle matkailijalle kohteena ennestään tuntematon Hämeen maakunta kätkee sisäänsä jännittäviä elämyksiä, hauskoja tapahtumia ja yllättäviä löytöjä.

Kanta-Hämeen maakunta käsittää suunnilleen Hämeen historiallisen maakunnan lounaisosan. Maakunnassa asuu noin 170 000 ihmistä. Väestötiheys maakunnassa on 32,82 asukasta neliökilometrillä. Kanta-Hämeessä on yhteensä 11 kuntaa ja kaupunkia. Ne ovat: Forssa, Hausjärvi, Humpvila, Hämeenlinna,

Janakkala, Jokioinen, Loppi, Riihimäki, Tamela ja Ypäjä.

Nykyisten 11 kunnan lisäksi Kanta-Hämeen maakunnan alueella on ollut yhdeksän kuntaa, jotka ovat kuntaliitoksessa Hämeenlinnaan liittyneet Hämeenlinnan maalaiskunta, Hauho, Kalvola,

Perinneruoat

- Rengon talkkuna
- Läskisooi
- Pernalimppu
- Lammin sahti
- Pitkä piimä
- Räätikälloora

Maakunnan tunnuks

- Nimikkoeläin: Ilves
- Nimikkolintu: Kalasääski
- Nimikkokala: Lahna
- Nimikkokasvi: Sinivuokko
- Nimikkokivi: Kirjomaasälpä

Renko, Lammi ja Tuulos. Koijärvi on liitetiin pääosin Forssaan, ja pieni osa Urjalaan. Vanajan kunta jaettiin 1960-luvulla Hämeenlinnan, Janakkalan, Rengon ja Hattulan kesken. Tyrväntö on pääosin liitetty Hattulaan, ja pieni osa Valkeakoskeen.

Häme on ollut yhtäjaksoisesti asuttuna kivi-kaudelta lähtien ja se on historiallisesti hyvin merkittävä maakunta. Hämeeseen kuuluivat nykyiset Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen alueet, valtaosa nykyisestä Keski-Suomesta, eteläosat nykyisestä Pirkanmaasta, läntisin osa Pohjois-Savosta,

lounaisin osa Etelä-Savosta sekä Varsinais-Suomen Somero. Eräiden lähtien mukaan myös Satakunta ja Uusimaa ovat aikoinaan kuuluneet Hämeeseen.

Hämäläisten vaikutuspiiri oli keskiajalla laaja. Hämäläiset metsästäivät Satakunnassa ja

Keski-Suomessa asti. Häme tunnetaan muun muassa linnavuoristaan. Linnavuori tarkoittaa korkean ja jyrkkärinteisen mäen tai harjun päälle rakennettua muinaista puolustusvarustusta, mäkilinnaa. Suomessa linnavuo

ria käytettiin rautakaudella, varsinkin ristiretkiä ajalla (noin 1050-1150/1300 jaa.), ja keskiajallakin turvapaikkoina. Myös pronssikautisista linnavuorista on muutamia viitteitä. Linnavuoret tunnistaa parhaiten kivisistä valleista, jotka ovat ilmeisesti toimineet puisten rintavarustusten perustuksina. Hämeenlinnan seudulla on useita linnavuo

ria. Tenholan vuori, Aulangonvuori, Mantereenlinna, Hakoinen ja Hakovuori muodostavat Vanajaveden vesistöä seurailevan linnavuoriketjun. Ja tietysti Hämeessä on myös linna, Hämeen linna. >>

Vanajavesi suurin järvi

■ Kanta-Häme on yksi maamme alueellisesti pienimmistä maakunnista. Se on sijalla 17 kaikkiaan 20 maakunnan joukossa. Kanta-Hämeen pinta-ala on 5 707,63 neliökilometriä. Maakunnassa on järviä, jokia ja lampia kaikkiaan 508,48 neliökilometriä.

Kanta-Häme kuuluu lähes kokonaan Kokemäenjoen vestistöön. Suurin järvi on Vanajavesi, johon laskee kaakosta päin vesiä Lammin, Hausjärven, Lopen ja Janakkalan seuduilta.

Maakunnan koillisosa kuuluu niin kutsuttuun Hauhon reittiin, jonka vedet laskevat Pälkäneen ja Valkeakosken kautta Vanajaveteen.

Maakunnan lounaisosasta Tammelan ja Forssan alueilta saa alkunsa Loimijoki, joka virtaa Loimaan ja Huittisten kautta Kokemäenjokeen. Hämeen lounaisosan suurin järvi on Tammelan Pyhäjärvi, josta Loimijoki saa alkunsa.

Kaksi kansallispuistoa

■ Kanta-Hämeessä sijaitsee kaksi kansallispuistoa. Ne ovat Tammelassa sijaitsevat Torronsuon ja Liesjärven kansallispuistot.

Torronsuon kansallispuisto on noin 30 neliömetrin kokoinen. Se perustettiin Tammelan Torronsuolle vuonna 1990. Torronsuo on arvokas alue lintu- ja hyönteislajistoltaan.

Suon alueella pesii satakunta lintulajia. Osa linnuista ja lentävistä hyönteisistä on lajeja, jotka tyypillisesti viihtyvät pohjoisemmillä alueilla, eikä niitä juuri tavata muualla eteläisessä Suomessa. Myös suon kasvilajisto on monipuolinen.

Liesjärven kansallispuisto sijaitsee Tammelassa lähellä Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakuntarajoja. Vuonna 1956 perustetun kansallispuiston pinta-ala on noin 12 neliökilometriä. Liesjärven kansallispuistoon mahtuu pienestä koostaan huolimatta suuri määrä luontoa. Kansallispuiston tunnetuin luonnonnähtävyys on matala ja hiekkarantainen Kyyvärinharju. Tämä noin kilometrin mittainen kapea kannas erottaa Kyyvärin- ja Liesjärven toisistaan. Järvet ovat yhteydessä toisiinsa vain parin metrin matkalta, jonka retkeilijä voi ylittää siltaa pitkin.

Iso-Melkutin on yksi Kanta-Hämeen helmistä. Lopella sijaitseva kirkasvetinen järvi on muun muassa kalastajien ja sukeltajien suosiossa. Kuva: Visit Häme

Vanajaveden laakso – kansallismaisema

■ Vanajaveden laakso on yksi Suomen kansallismaisemista. Se on ympäristöministeriön määrittelyn mukaan valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Vanajaveden laakso sijaitsee Hämeenlinnan tuntumassa. Laakson tunnetuin alue on Aulan-ko, sen näkötorjista avautuu huikea näköala Vanajaveden laaksoon.

Useita erikoismuseoita

■ Kanta-Häme tarjoaa paljon nähtävää ja koettavaa historiasta nykypäivään.

Hämeenlinnassa 1200-luvun loppupuolella rakennettu Hämeen linna tarjoaa matkan pitkälle Suomen historiaan. Linnan alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat myös Vankilamuseo ja sotahistoriallinen erikoismuseo Museo Militaria.

Sotahistoriaan pääsee tutustumaan Parolan panssarimuseossa ja Lopen Marskin majassa.

Metsästyksen historiasta kerrotaan Riihimäellä Suomen Metsästysmuseossa.

Riihimäellä pääsee tutustumaan myös suomalaisen lasinvalmistuksen historiaan Lasimuseossa.

Hämeenlinnassa voi kulkea myös säveltäjä Jean Sibeliuksen jalanjäljissä, kaupungissa on suomalaisen suursäveltäjän synnyinkoti.

Jokioisten museorautatiellä on mahdollisuus päästä vanhan höyryveturin kyytiin.

KESÄN PARHAAT hetket GOODMANISSA

Hämeenlinnan keskustassa, näppärästi 3-tien päällä sijaitseva Kauppakeskus Goodman on ohittamaton pysähdyspaikka matkalla kuin matkalla.

Vietä herkkuhetkiä ravintoloissa, shoppaile yli 40:ssä liikkeessä, tutustu maksuttomaan valokuvanäyttelyyn ja haasta matkakumppanisi pöytäfutiksessa. Samalla pysähdyksellä hoidat myös ruokaostokset ja sähköauton latauksen.

Mahtava liikekattaus muotia, sisustusta ja vapaa-aikaa

Monipuolinen ravintola- ja kahvilatarjonta

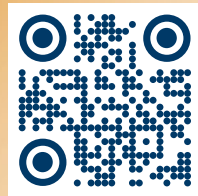
Maksuton leikkipaikka lapsille

Viihtyisä ajanviettopaikka, jossa maksuttomia aktiviteetteja

Upea valokuvanäyttely Finnfoto Galleriassa

Skannaa ja lue kesän parhaista hetkistä Goodmanissa

KAUPPAKESKUS
GOODMAN

Kaivokatu 7, 13100 Hämeenlinna. goodman.fi

3h
ilmainen
pysäköinti

3-tie
24 25

TERVETULOA KESÄISEEN FORSSAAN!

Forssa kannattaa kokea omin silmin, korvin ja suin paikan päällä! Tiesitkö, että Forssan kauniissa ja historiallisessa keskustassa voit aistia aitoa keski-eurooppalaista tunnelmaa? Viihtyisäksi rakennettu joenvarsi ja vanhat tehdasalueet kätkevät sisälleen monenlaista kulttuuria. Ja lähes kaikki löytyy kävelymatkan päästä.

Forssan kauppatori on kesäaikaan avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 7-14 ja lauantaisin klo 7-15. Elävää musiikkia kauppatorin paviljongissa 6.6., 27.6., 4.7., 11.7., 18.7. ja 25.7.

Tutustu tapahtumiimme – tule vieraaksemme!

WELCOME TO THE SUNNY FORSSA!

Forssa is worth experiencing with your own eyes, ears and mouth! Did you know that in the beautiful and historic centre you can enjoy an authentic Central European atmosphere? The cosy riverside and the old factory districts are home to a wide variety of culture. And almost everything is within walking distance.

Forssa market place is open during the summer on Tuesdays and Thursdays from 7 a.m. to 2 p.m. and on Saturdays from 7 a.m. to 3 p.m. Live music in the market place pavilion on 6 June, 27 June, 4 July, 11 July, 18 July and 25 July

Check out our events – come and visit!

MATKAILUNEUVONTA TOURIST INFORMATION

Koulukatu 13, 30100 Forssa
p. 050 5965 161 | matkailu@forssa.fi
www.visitforssaregion.fi

Matkailun infopiste palvelee kesäkuussa kauppatorilla ti, to ja la klo 10–14. Muina aikoina esitteitä ravintolan aukioloaikoina.

Tourist information is open in June Tues, Thu and Sat 10–14 at Forssa market place. At other times, brochures during the restaurant's opening hours.

NÄHTÄVYYDET JA KÄYNTIKOhteet / SIGHTS AND ATTRACTIONS

FORSSAN ELÄVIENKUVIEN TEATTERI / FORSSA THEATRE OF MOVING PICTURES

Keskuskatu 1, puh. 050 597 7760

www.elavienkuvienteatteri.fi

FORSSAN KIRKKO / FORSSA CHURCH

I linja 4, Tiedustelut p. (03) 414 51

www.forssanseurakunta.fi

FORSSAN LUONTOMUSEO / FORSSA NATURE MUSEUM

Wahreninkatu 4 A, p. 044 272 9002

www.luontomuseo.fi

FORSSAN MUSEO / FORSSA MUSEUM

Wahreninkatu 12, p. (03) 4141 5100.

www.forssanmuseo.fi

FORSSAN MUSEON KUOSIKESKUS / PATTERN CENTRE OF FORSSA MUSEUM

Wahreninkatu 13, p. (03) 4141 5100.

www.forssanmuseo.fi

GALLERIA MOLETTI / EXHIBITION GALLERY OF FORSSA MUSEUM

Wahreninkatu 12, p. (03) 4141 5100.

Vapaa pääsy / Free entrance

KEHRÄÄMÖN NÄYTTELYTILA VINKKELI / EXHIBITION CENTRE VINKKELI

Wahreninkatu 4, kirjaston 2. kerros,

p. (03) 4141 5400. Vapaa pääsy / Free entrance

KOIJÄRVEN LINTUJÄRVI JA LUONTO- TORNI / KOIJÄRVI BIRD SANCTUARY AND OBSERVATION TOWER

Urjalantie 25 / Tiedustelut p. 050 554 8337 /

[facebook.com/KoijarvenLuontotorni](https://www.facebook.com/KoijarvenLuontotorni)

LASTEN LIIKENNEPUISTO / CHILDRENS' TRAFFIC PARK

Siurilankatu 7, p. 040 648 6231.

RONTTISMÄEN TEHTAALAISMUSEO / RONTTISMÄKI FACTORY WORKERS' MUSEUM

2. linja 5-7, puh. (03) 4141 5100.

www.forssanmuseo.fi

SALMISTONMÄEN LOIMALAMMIN LUONNONSUOJELUALUE, LINTUTORNI / LOIMALAMMI-SALMISTONMÄKI NATURE RESERVE, BIRD WATCHING TOWER

Kytöniityntie

Lisätietoja: www.forssa.fi

TAPAHTUMAT / EVENTS

6.6. Pilvenmäki Special-ravit Pilvenmäellä /
Trotting race at Pilvenmäki

13.6. Forssan Suvi-ilta – juoksu- ja pyöräilytapahtuma / Summer night running and cycling event

17.6. Juhannusmarkkinat, kauppatori /
Market event at Forssa market place

25.6. Kesäillan Jazz All Stars, Villaforss /
Jazz music concert at Villaforss

25.6.–9.8. Veikko Halmetojan kuratoima nykyaikaisen taiteen näyttely, Villaforss / Exhibition of modern art at Villaforss

11.7. Forssan kirppiskierros / Flea market tour

24.–25.7. Piippu Blues, Kehräämöalueen Piippuaukio /
Blues music event at Spinning Mill area

2.8. Pick-Nick – harrasteajoneuvotapahtuma Pilvenmäellä / Motor vehicle enthusiast event at Pilvenmäki

7.–8.8. Forssan Holjat-kaupunkifestivaali, kauppatori /
Music event at Forssa market place

17.–23.8. XXVII Kansainväliset Mykkäelokuvafestivaalit /
International Silent Film Festival

5.9. Sadonkorjuumarkkinat, kauppatori /
Market event at Forssa market place

5.9. Saunojen Yö, Hevossilta / Night of the saunas at Hevossilta

11.–12.9. Tammavaltikka-ravit Pilvenmäellä /
Trotting race at Pilvenmäki

Tutustu Forssan monipuoliseen tapahtumatarjontaan /
Read more about Forssa's diverse offering of events:
www.forssa.fi/tapahtumakalenteri

Elämyksiä jokaiselle päivälle

Oikeudet: NDC

Käsikirjoitus Arto Salminen

VARAISTO

Ohjaus: Valtteri Tuominen

*Mustaa huumoria
ja yhteiskuntakritiikkiä*

**ENSI-ILTA
10.10.**

**KATSO
KOKO OHJELMISTO
JA VARAA LIPPUSI**

www.forssanteatteri.fi

**FORSSAN
TEATTERI**

Lopella voi mennä vesille vaikkapa SUP-lautoilla. Jalolautta vuokraa SUP-lautoja pääsääntöisesti Jalolautan asiakkaille ja tilausryhmille. Lisäksi Jalolautta järjestää kesällä muutamia avoimia retkiä, niistä ilmoitetaan erikseen JaloSUP fb-sivustolla.

Kuva: Visit Häme

www.nuutajarvenkartano.fi

Vuodesta 1606 Nuutajärven Kartano ja sen maille vuonna 1793 perustettu Nuutajärven Lasitehdas ovat vaikuttaneet lähiseudun elämään. Nuutajärven Kartano tarjoaa rauhallisen ja ainutlaatuisen miljööön juhlatilaisuuksiin.

 NUUTAJÄRVEN
 KARTANO

KARTANON HISTORIASTA
 KERTOAVAT OPASTETUT
 KIERROKSET TILATTAVISSA.

Nuutajärventie 400, Urjala
 Puh. 040 772 2652
sauli.siekkinen@gmail.com

✈️ Räyskälän Ilmailukeskus Lopella

Purjelennon esittelylentoja

16.8. Ilmailupäivä, DC3 mukana!

Purjelentokurssit ja -kilpailut

Poronpolku-tapahtuma

Majoitu motellissa

Ravintola Huhkajalampi

KUVA: ILOPEN KUNTA

Retkeily- ja pyöräreitit

WWW.RAYSKALA.FI - RÄYSKÄLÄNTIE 311

Loppi

Luonnostaan paras Loppi

Luonnostaan paras Loppi sijaitsee eteläisessä Kanta-Hämeessä, vain alle tunnin matkan päässä pääkaupunkiseudusta. Lopella voit liikkua maalla, vedessä ja ilmassa, sillä meiltä löytyy upeiden luontokohteiden lisäksi yksi Suomen pisimmistä enduroradoista, Pohjois-Euroopan johtava Räyskälän harrasteilmailukeskus sekä sukeltajien suosima kirkasvetinen Melkutin. Ei Lappi, mutta lähellä.

Tee onnellinen Loppiratkaisu ja tule meille viettämään vapaa-aikaa tai elämään vähän parempaa arkea kotimatkan päässä pääkaupunkiseudusta.

Jylhä ja monimuotoinen Komion luonnonsuojelualue

■ Komion luonnonsuojelualueella kulkija voi samoilla jääkauden jälkiä pitkin ja tutustua hämäläisen harjuluonnon erityispiirteisiin. Monimuotoinen luonto, hyvä polkuverkosto ja vaihteleva maasto tarjoavat hyvät mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen ja luonnon tarkkailuun. Kävelen retkeä voi laajentaa pidemmäksi jatkamalla matkaa ympäristössäkin kiemurteleville Poronpolun merkityille ulkoilureiteille, jotka ovat osa yli 250 km:n mittaista Hämeen Ilvesreittiä.

Komiolta löytyy

- Erämainen Luutalammi
- Jylhät harjujakso
- Komionvuoren Lopen uupunut
- Monipuoliset luontopolut: esteetön Samo (1 km), Luutaharjun Samo (6,5 km) ja Pikku-Samo (3,5 km)

LOPPI

- asukkaita noin 7 700
- pinta-ala 656 km², josta vettä 57 km²
- naapurikuntia Hyvinkää, Hämeenlinna, Janakkala, Karkkila, Riihimäki, Tammela ja Vihti
- www.loppi.fi

Ilmaan Räyskälässä

■ Lopen Räyskälässä sijaitsee vilkas purjelentokenttä. Kesän aikana Räyskälässä järjestetään muun muassa tutustumislentoja, jolloin kenellä tahansa on mahdollisuus nauttia lentämisestä. Räyskälässä järjestetään myös purjelentokoulutusta.

Touko-elokuussa, jokaisen kuukauden 1. lauantaina, järjestetään kenttäkierroksia. Näillä maksuttomilla, opastetuilla kierroksilla pääsee näkemään, mitä tapahtuu Pohjoismaiden vilkkaamman harrasteilmailukeskuksen kulissien takana normaalina toimintapäivänä.

Räyskälässä järjestetään kesän ja syksyn aikana lisäksi erilaisia tapahtumia.

Osoite: Räyskäläntie 311, Räyskälä

Marskin maja

■ Marskin Maja on suomalaisten sotilaiden ylipäällikölleen Suomen marsalkka C.G. Mannerheimille jatkosodan aikana rakentama ja lahjaksi antama metsästysmaja marsalkan täyttäessä 75 vuotta vuonna 1942. Maja rakennettiin Suomen valtakunnanrajan itäpuolelle. Jatkosodan loppuvaiheessa vuonna 1944 se siirrettiin purettuna Suomen puolelle ja pystytettiin seuraavana vuonna uudelleen Lopelle Punelian järven rannalle.

Marsalkka Mannerheimin metsästysmaja, Marsin maja, toimii Lopella museona ja ravintolana. Alueella sijaitsee 75 paikkainen tilausravintola, 70 paikkainen Punelia-sali ja Marskin tilausauna. Kesäisin kesäravintola palvelee matkailijoita ja ruokailijoita.

Yksittäisille matkailijoille museo on avoinna 1.6. – 15.8. ti – su (ei juhannusaattona) kello 11-17. Aukioloaikana on opas paikalla. Yli 10 hengen ryhmille suositellaan opastusajan varaamista etukäteen.

Osoite: Marskintie 216, Loppi

Tule Lopelle

viettämään
vapaa-aikaa
tai vaikka
asumaan!

Lue lisää loppi.fi

Nautiskele rauhallisesta vaelluksesta tai polkaise pyöräreitille. Ulkoilureittien varrella voit pulahtaa uimaan ja pitää evästaun laavulla. Kulttuuritapahtumat, ohjelmalliset Kesätorit ja kylätapahtumat kokoavat loppilaiset ja lomailijat viettämään yhteistä aikaa.

Unelmoitko asumisesta yhteisöllisessä ja rauhallisessa ympäristössä? Marjarinteen omakotialue Lopella tarjoaa juuri sen – idyllisen asuinpaikan, jossa naapuri tuntee naapurin. Asuminen lähellä Launosten kylän palveluita sekä marja- ja ulkoilumaastoja tarjoaa elämänlaatua, josta monet vain haaveilevat. Ja kun kaipaavat kaupungin palveluita, Riihimäki on vain kymmenen minuutin ajomatkan päässä.

Tee onnellinen Loppiratkaisu. Valitse Loppi – kotimatkan päässä.

4.6. - 6.8. klo 17-20
Kesäiset iltatorit

Musiikkia ja kivaa ohjelmaa sekä kesäistä ostettavaa koko perheelle torstaisin Lopen torilla (Kauppatie).

4.8. klo 20 Syrjä
Soi –konsertti

Järventaustan Syrjässä (Kallaksentie 77). Oopperalaulaja, sopraano Cynthia Makris, Jiri Parviainen, kontrabasso ja Timo Koskinen, piano. Ohjelmassa tunnetuimpia oopperasäveliä.

Pääsymaksu 35 €
(sis. tarjoilun).

22.8. klo 18 Kuudes
Rautalankavääntö

Ravintola Wanhassa Seuralassa (Jurvantie 1). Jo kuudetta kertaa järjestettävä rautalankamusiikkiin erikoistunut tapahtuma kerää rautalanka- ja beatmusiikin parhaimmistoa. The New Ones (NO), Pekka Tiilikainen & Beatmakers, The Hurmio ja Ajankuva.
Pääsymaksu 25 €.

Loppi

Humppila

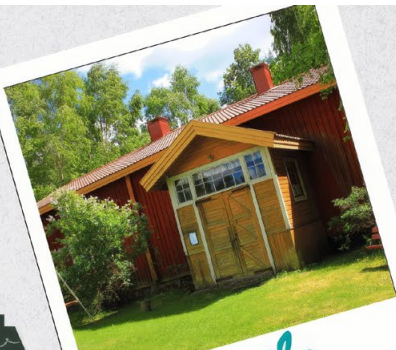
HUMPPILAN RIVIERA

Iisakinkuja 3, Humpvila

Hiekkaranta, lasten allas, beach volley kenttä, pyhpytelineet sekä pukusuojat ja wc:t: Näistä on Humpvilan Riviera tehty.

Riviera

Kauppila

Avoinna kesäsunntaisin klo 12-16

25

KAUPPILAN PERINNETILA

Kauppilantie 8, Humpvila

Kauppilan perinnetilan talonpoikaismiljöössä aistii tuulahduksen menneestä. Tila toimii museona ja juhlien pitopaikkana.

HUMPPILA

DISCGOLF PARK

Maurinpolku 6, Humpvila

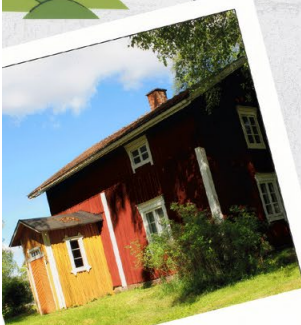
Humpvilan uusi ja vaativa frisbeegolf-rata sijaitsee Kirkkoharjulla aivan keskustan tuntumassa. Kiekkoja lainattavissa kirjastolta.

Discgolfpark

24

Talvinen

Avoinna kesäsunntaisin klo 12-16

29

TALVISEN

TYÖLÄISMÖKKI

Asematie 6, Humpvila

Talvinen on vuosisadanvaihteen työläiskoti, jossa kunnan halonhakkaajana työskennellyt Kalle Talvinen asui.

Humpvila yllättää monipuolisuudellaan – poikkeaa päiväksi tai viivyy pidempään!

WWW.HUMPPILA.FI

Hevosistaan tunnettu Ypäjä

Ypäjä on ehdottomasti Suomen tunnetuin hevospitäjä. Kauniissa Loimijoen jokimaisemissa on kirmannut ja laiduntanut hevosia jo useiden vuosikymmenien ajan, mutta löytyy Ypäjältä paljon muutakin nähtävää ja koettavaa!

Noin 2300 asukkaan Ypäjä sijaitsee Kanta-Hämeessä reilun tunnin matkan päässä Helsingistä, Turusta ja Tampereelta. Ypäjällä moni elinkeino liittyy hevosiin ja siellä sijaitsee myös arvostettu Hevosopisto. Hevosopisto järjestää hevosalan ammatillisen koulutuksen lisäksi mm. kilpailuja ja tapahtumia, majoitus- ja ravintolapalveluita, valmennusta, kokous- ja elämyspalveluita sekä ratsastuskoulua. Toki Ypäjä on paljon muutakin kuin hevosia – kauniissa, pienessä maaseutupitäjässä ja sen rauhallisissa maisemissa on helppo viihtyä. Menevämpää aktiviteettia tarjoaa esimerkiksi Loimijoki Golf 18-reikäisellä kentällä ja uudella 9-reikäisellä golf & frisbeegolfkentällä sekä kunnan liikuntapalveluiden aktiviteetit: ulkoilureitit, kuntoportaat, frisbeegolfrata, trampoliinipuisto, ulkokuntosali, rantalentopallokenttä sekä vauhdikas pumtrack-rata, jonka kumpareilla voi viilettää esimerkiksi skeitillä, skuutilla tai pyörällä. Kesän 2023 kulttuurin vetonaulana toimii Ypäjän musiikkiteatteri Annie-musikaalillaan. Idyllinen Ypäjä viehättää matkailijoita ja vieraiden palveluista huolehtivat pienet ja tunnelmalliset maatilamajoituspaikat ja keskustan ravintolat.

Nähtävää, koettavaa ja aktiviteetteja:

Pertunmäen liikuntapuisto, Urheilutie 5

Pumptrack-rata

Trampoliinipuisto

Ulkokuntosali

Beach volley-kenttä

Kuntorata

Frisbegolf-rata

Kuntoportaat

Rautarinne, Jokitie 5

Loimijoki Golf

Jaakkolantie 190

Ypäjän kirkko,

Perttulantie 6

Seikkailu alkaa Hattulasta

Löydä kätkeytetyt helmet, tutustu tarinoihin ja hengähdä hetkeksi!

Hattula on erinomainen lomakohde, joka tarjoaa upean yhdistelmän historiaa, kulttuuria ja luontoelämyksiä. Kaunis, järvien ympäröimä Hattula moottoritien varrella lähellä Hämeenlinnaa, noin tunnin ajomatkan päässä Helsingistä ja Tampereelta.

Hattulan kirkko - keski-aikainen pyhiinvaelluskohde

Lähde retkelle keskiaikaan Hattulan Pyhän Ristin kirkkoon! Tiesitkö, että Hattulan Pyhän Ristin kirkko on Hämeen vanhin kirkko? Kirkkosalin seiniä peittävät Suomen laajimmat ja alkuperäisimmät seinämaalaukset. Maalaukset muodostavat sarjakuvamaisen tarinan, jossa Raamatun oppeja on esitetty kansalle tavalla, jota lukutaidotonkin saattoi ymmärtää. Kirkossa järjestetään kesäisin päivittäin edullisia opaskierroksia.

Pyhän Ristin kirkon lisäksi kunnassamme sijaitsee myös uudempi 1800-luvulla rakennettu Hattulan kirkko.

Pyhän Ristin kirkon osoite: Vanhankirkontie 41

Aikamatka panssari-vaunujen historiaan

Tee aikamatka maamme mielenkiintoiseen sotahistoriaan Panssarimuseossa.

Museossa pääset tutustumaan ainutlaatuisen kokoelmaan sotakalustoa, aseita ja tarinoita, jotka kertovat muun muassa Suomen puolustusvoimien roolista itsenäisyyden säilyttämisessä ja panssariajoneuvojen historiasta aina nykypäiviin asti.

Panssarimuseolla järjestetään myös erilaisia tapahtumia ympäri vuoden. Tietoa tapahtumista ja ajankohtaisista asioista löydät Panssarimuseon nettisivuilta ja Facebookista.

Museon osoite: Hattulantie 334.

HATTULA

- asukkaita noin 9 400
- pinta-ala 357 km², josta vettä 70 km²
- naapurikuntia Hämeenlinna, Valkeakoski ja Pälkäne.
- www.hattula.fi

Kalastusta ja ravustusta

Järvikalastusmuseossa pääset tutustumaan paikalliseen kalastukseen ja ravustuksen historiaan.

Kalastus oli Vanajavedellä hyvin merkittävä elinkeino vuosisatoja ja nykyään vapaa-ajan kalastus kuuluu monien lempiharrastuksiin.

Tyrväntö-Seuran ylläpitämässä Tyrvännön Järvikalastusmuseossa pääset tutustumaan kalastuksen ja ravustuksen pyyntitekniikoihin ja historiaan. Lisäksi museossa on esillä vuosittain vaihtuva näyttely.

Tarkemmat tiedot:

<https://tyrvanto.net/jarvikalastusmuseo>

Osoite: Karhupäänmäki 6, 14620 Tyrväntö

Historiaa, puutarhaosaamista ja kauneutta Vanajaveden rannalla

Lepaan alue sijaitsee kauniissa Vanajaveden järvimaisemassa ja se tunnetaan erityisesti pitkästä historiastaan, puutarha-alan koulutuksesta sekä monipuolisista elämysmahdollisuuksista. Lepaalla yhdistyvät ainutlaatuisella tavalla kulttuurihistoria, koulutus ja elinvoimainen maaseutuyhteisö.

Alueella toimivat Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK) ja Hämeen ammatti-instituutti (HAMI), jotka tarjoavat opetusta erityisesti puutarha-alalla. Ammattilaisia on koulutettu Lepaalla jo vuodesta 1910 lähtien.

Joka vuosi alueella järjestetään Lepaa-näyttely, joka on Suomen merkittävin puutarha- ja viheralan tapahtuma. Tapahtuma houkuttelee 7000–10 000 kävijää niin ammattilaisten kuin harrastajien joukosta.

Lepaan vetovoimaa lisää myös yhdeksänreikäinen pay and play -golfkenttä, jossa peli-iloa ja rentoa yhdessäoloa vaalitaan. Pelaaminen on sallittua ilman green cardia, kunhan yhdellä seurueen jäsenenä se on suoritettuna.

Alueella sijaitsee myös Lepaan viini- ja puutarhatila, joka tuottaa paikallisia viinejä, oluita ja siidereitä. Tila on avoinna erityisesti kesäisin, ja se toivottaa vierailijat tervetulleiksi maistelemaan tuotteitaan ja nauttimaan tunnelmasta.

Viinitilan vieressä on myös suloinen Lepaan savipaja, jossa valmistuu persoonalliset ja laa-

dukkat keramiikkatyöt. Lisäksi puistoalueet ja kasvihuoneet houkuttelevat runsaasti kävijöitä ympäri vuoden.

Lepaan luonnonläheinen ja rauhallinen ympäristö tarjoaa mainiot mahdollisuudet ulkoiluun, veneilyyn ja kalastukseen. Historiallisessa Lepaan kartanossa voi majoittua kulttuurimiljöössä, herkutella vohvelikahvilassa tai rentoutua kartanon rantasaunan lempeissä löylyissä.

Alueelta löytyy myös Lepaan Mamselli-tuulimylly, joka on rakennettu 1829 nostamaan vettä viljelyksille. Mamsellin läheltä löytyy myös hautausmaa 1400-1500 luvulta, josta on löydetävissä kartanon entisten omistajien hautoja. Portti ja kiviaita hautausmaalla on peräisin 1830-luvulta.

Pelaamaan!

Hattulassa on seitsemän multigolf/frisbeegolf rataa, joten pelattavaa riittää. Golflajeista löytyy Hattulassa erikoisempiakin lajivaihtoehtoja. Kisaile multi- tai frisbeegolfissa kaveria vastaan!

Multigolf on Hattulassa kehitetty laji, jossa yhdellä kentällä voi pelata kolmea lajia: frisbeegolfia, futisgolfia tai puistogolfia. Välineet voit lainata Hattulan kunnankirjastolta. Tiesitkö, että Hattulassa järjestetään vuosittain Multigolfin arvokisat?

Paikallisuutta, historiaa, maalaismaisemia ja puhdasta luontoa

Hausjärvi on lähellä kaupunkeja, mutta luonnon rauhassa. Neljän junaseisakkeen Hausjärvellä kulkeminen on mutkatonta.

Kulttuurikokemuksia Hausjärvellä

Hausjärvellä sijaitsee Hämeen ainoa puinen ristikirkko, joka on valmistunut vuonna 1788. Kirkon vieressä toimii Kanta-Hämeen vanhin kotiseutumuseo Hausjärven kotiseutumuseo. Tien toiselta puolen löydät Kotiseututalo Koskelan, jossa voit kesäsunnuntaisin nauttia pullakahvit ja tutustua näyttelyihin. Osoite: Alitie 11, Hausjärvi

Monien tapahtumien näyttämö – 10-vuotishuhlia viettävä Mommilan Kyläpuoti on keidas keskellä maalaismaisemaa. Kyläpuodilla nostalgianläikäisiä hemmotellaan kahvilapalveluilla ja useilla museoilla. Pihapiirissä on myös vanhan tavaran myymälä. Lisätietoja: www.mommilankylapuoti.fi Osoite: Kordelinintie 64, Hietoinen

Turkhaudan luonnonhelmassa sijaitsevasa Miinan Montussa nautitaan konserteista ja kesäteatterista. Kesällä montussa heitetään huolet ja housut pois, kun ohjelmistossa pyörii The Full Monty – Tappiin asti. Lisätietoja ja näytösajat: www.miinanmonttu.com Osoite: Turkhaudantie 2, Hausjärvi

Kolmilammin tanssilavalla Ryttylässä tanssitaan kesäsunnuntaisin. Paikka on viihtyisä, kolmen lammen ympäröimä tanssilava, jonka kahvio on tunnettu laadukkaasta ja monipuolisesta kakkutarjonnastaan. Osoite: Kolmilamminintie 267, Ryttylä

Oitin Kukkakahvilassa voit rauhoittua kupposen äärellä, poimia niittykukkia ja tutustua pieneen museoon. Osoite: Oikote 80, Oitti. Kantatie 54 toiselta puolelta löydät Niklandian vuokramökit, saunat, kesäterassin sekä monipuoliset aktiviteetit. Osoite: Honkarannantie 92, Oitti.

Luontoelämyksiä Hausjärvellä

Ryttylässä sijaitseva Ykslammin alue on liikkujan unelmapaikka! Kesällä ja talvella lammella viihtyvät uimarit. Viereiseltä Kakslammin luonnonsuojelualueelta löytyy luontopolku ja frisbeegolfrata sekä ulkoliikuntalaitteita ja kuntoportaat. Osoite: Riihiviidantie, Hausjärvi.

Valkjärven uimarannalla on matala hiekkapohja ja laitureilla rajattu lasten uimapaikka. Puujoen uimaranta sopii myös lapsille. Molemmissa uimapaikoissa on pukukopit, puueet sekä laavu. Oitista löydät esteettömän Kirsikkapuiston reitin, jossa kirsikkankukat kukkivat kauniisti keväisin. Viereiseltä Taukokioskilta voit ostaa vaikka picnic-eväät. Seudulta löydät myös erinomaiset Häme by Cycle pyöräilyreitit. Osoite: Riihimäentie 3478, Hausjärvi

Valtakunnallinen Luonto365-tapahtuma järjestetään tänä vuonna Hausjärvellä teemalla Metsän Henki. Luontokuvanäyttely avoimna Oitissa 13.6.-1.8.2026 ke-pe klo 12–18 ja la-su klo 12–17. Osoite: Keskustie 2–4, Oitti

M/S
SILVER SKY
PALAA
HÄMEEN-
LINNANNA!

RISTEILYT HÄMEENLINNASSA 2026

Tervetuloa järvimatkalle maamme kauneimpiin maisemiin. Risteilyt kesällä 2026.

Vanajaveden laakson ja Aulangon kokonaisuus on yksi maamme kansallismaisemista. Laivamatka täällä on täydellinen moniaistillinen elämys, jossa yhdistyvät hyvä ruoka, juoma ja risteily arvokkaassa ja kauniissa kulttuuriympäristössä! Hämeenlinnan risteilykausi alkaa tiistaina 16.6. kun M/S Silver Sky saapuu Tampereelta Hämeenlinnaan.

MAISEMARISTEILYT

Lähde maisema- ja makunautintotele upeaan Vanajan laaksoon! M/S Silver Sky tarjoilee makunautintoja maamme parhailla järvimaisemilla höystettynä. Maisemaristeilyllä on kuulutukset.

M/S Silver Sky laivarannasta ke – pe 17.6.–31.7. klo 15–17

Maisemaristeilyjen liput ja lisätiedot: hopealinjat.fi

ILTARISTEILYT

Iltaristeilyillä voi ihailla upeita maisemia Vanajavedeltä käsin. Nauti tapaksia noutopöydästä tai ihaile vaihtuvia järvimaisemia virkistävän juoman kera. Lähde kanssamme viettämään kesäilta laineilla!

M/S Silver Sky laivarannasta pe 26.6.–31.7. klo 18–20

Iltaristeilyjen liput ja lisätiedot: hopealinjat.fi

HÄMEENLINNA – LEPAA

Tervetuloa järvimatkalle maamme kauneimpiin maisemiin. Ihastele maisemia Hämeenlinna-Lepaa reitillä, nauti laivaravintolan tarjoiluista ja anna mielen rentoutua leppoisilla laineilla. Reitti pysähtyy matkalla Aulangolla ja Hattulassa.

M/S Silver Sky laivarannasta ke – la 17.6.–1.8.

Päiväristeilyjen liput ja lisätiedot: hopealinjat.fi

JUHANNUSRISTEILYT

Tervetuloa nauttimaan keskikesän juhlasta laineilla. Vietä juhannus järvellä. Vanajaveden laakso on yksi Suomen kansallismaisemista. M/S Silver Sky vie sinut ihailemaan sitä vesitä käsin.

Juhannusristeilyt laivarannasta perjantaina 19.6.

Juhannusristeilyjen liput ja lisätiedot: hopealinjat.fi

Pääset laivan kyydissä myös Visavuoreen tai Tampereelle asti! Lue lisää: hopealinjat.fi

HOPEALINJAT

Hinnat ovat verkkokauppahintoja. Lipunmyynnistämme tai laivalta ostettuihin lippuihin lisätään 5 € palvelumaksu. Muutokset mahdollisia.

Hämeenlinna – linnakaupungissa historiaa ja elävää nykypäivää

Kanta-Hämeen suurin kaupunki Hämeenlinna tarjoaa kesävieraille historiaa ja elävää nykypäivää. Keskeisellä paikalla Etelä-Suomen sydämessä sijaitsevassa kaupungissa on tarjolla historian lisäksi kulttuuria ja luontoa.

Hämeenlinna on Suomen vanhin sisämaakaupunki, Pietari Brahe perusti kaupungin vuonna 1639. Nyt Suomen väestöllisessä keskipisteessä, tunnin päässä Helsingistä, Turusta ja Tampereelta sijaitsevassa kaupungissa on kuntaliitosten jälkeen lähes 68 000 asukasta.

Matkailijan on helppo tulla Hämeenlinnaan, moottoritietä pitkin pääsee linja-autolla tai omalla autolla suoraan kaupungin keskusta.

Hämeen linna ympäristöineen on ainutlaatuinen kulttuuri- ja rakennushistoriallinen kokonaisuus, johon kuuluvat linnan ja kantakaupungin välinen puistovyöhyke sekä linnan kasarmialue.

Kuva: Visit Häme

HÄMEENLINNA

- asukkaita noin 69 000
- pinta-ala 2 031 km², josta vettä 246 km²
- naapurikuntia Akaa, Asikkala, Hattula, Hausjärvi, Hollola, Janakkala, Loppi, Padasjoki, Pälkäne, Tammela, Urjala ja Valkeakoski
- www.hameenlinna.fi

Myös junan kyydissä pääsee aivan Hämeenlinnan keskustan kupeeseen.

Hämeenlinnan läpi pohjois-eteläsuunnassa kulkevaa Vanajavettä on kauan käytetty kulku-reittinä. Hämeenlinnan ja Tampereen välillä on kesäisin säännöllistä laivaliikennettä.

Keskiaikainen linna, Vankilamuseo ja Museo Militaria

■ Hämeenlinna on rakentunut keskiaikaisen linnan ympärille. Se sijaitsee puistomaisessa ympäristössä Vanajaveden rannalla aivan ydinkeskustan kupeessa.

Hämeen linna ympäristöineen on ainutlaatuinen kulttuuri- ja rakennushistoriallinen kokonaisuus, johon kuuluvat linnan ja kantakaupungin välinen puistovyöhyke sekä linnan kasarmialue.

Hämeen linna kuuluu Suomen keskiaikaisiin valtakunnanlinnoihin. Se perustettiin oletettavasti Birger Jaarlin Hämeeseen tekemän ristiretken jälkeen 1200-luvun lopulla.

Linnan alueella on myös Vankilamuseo, joka on Suomen suurin sekä Euroopan lajin, ja sotahistoriaa esittelevä erikoismuseo Museo Militaria.

Vuoteen 1993 asti Hämeenlinnan lääninvankeilana toiminut Vankila kertoo vankeinhoidon ja vankilaelämän historiasta.

Museo Militaria tarjoaa laajan kattauksen Suomen sotahistoriaan esitellen sotakalustoa, tykistö-, pioneeri- ja viestiaselajien kehitystä sekä tarinoita Suomen historiasta keskiajalta nykypäivään.

Linnan ympärillä oleva puisto on suosittu vapaa-ajanviettopaikka leikkipuistoineen.

Puistosta lähtee useita kävelyreittejä, jotka myötäilevät Vanajaveden rantoja. Linnanimestä pääsee kävelen Kaupunginpuistoon ja sieltä ihailemaan kansallismaisemaa Aulangolle. >>

Useita museoita

■ Hämeenlinnassa on paljon nähtävää kulttuurin ystäville. Kaupungin keskustassa sijaitsevat taidemuseo sekä kaupunginmuseon päänäyttelytila Museo Skogster, jonka yläkerrassa on Pohjoismaiden vanhimman Säästöpankkimuseon näyttely.

Vuonna 1952 avatun Hämeenlinnan taidemuseon kokoelman perustana on Viipurin taidemuseosta Toisen maailmasodan aikaan evakuoituiden taideteokset. Yli 8 000 taideteosta kattava kokoelma muodostaa mittavan läpileikkauksen suomalaisen kuvataiteeseen.

Hämeenlinnan keskustassa Jean Sibeliuksen syntymäkodissa on esillä kalusteita, asiakirjoja, valokuvia ja pienesineitä, jotka kertovat Sibeliuksen poikavuosista.

Kotimuseo Palanderin talo kertoo, millaista oli 100 vuotta sitten säätyläisperheen elämä.

Hämeenlinnassa on myös lukuisia pienempiä erikois- ja kotiseutumuseoita.

Lisätiedot: hameenlinna.fi

Hämeenlinnan helmi

■ Hämeenlinnan helmi on Aulanko. Luontolämyksiä ja erilaisia vapaa-ajan viettomahdollisuuksia tarjoavalla alueella vierailee vuosittain yli 400 000 kävijää.

Aulangolla on muun muassa luonnonsuojelualue, monipuolisia harrastus- ja ulkoilualueita, hotelli kylpylöineen, seikkailupuisto ja golfkenttä.

Aulangon luonnonpuiston on toteuttanut nykymuotoonsa 1800- ja 1900-lukujen taitteessa eversti Hugo Standertskjölkd. Aulangon puistometsä on osa Hämeenlinnan vuonna 2001 perustettua kansallista kaupunkipuistoa.

Aulangon tunnetuin kohde on Aulangonvuoren laella sijaitseva näkötorni, josta avautuu kansallismaisema, jonka kerrotaan innoittaneen itse Jean Sibeliusa Finlandian säveltämiseen. Aulangon luonnonsuojelualueella sijaitsee 1800- ja 1900-lukujen taitteessa rakennettu englantilaistyyppinen puisto, joka rakennuksineen luetaan Suomen merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin.

Vanajanlinna

RESORT

Irtiotto arkeen?

Varaa elämysloma Vanajanlinnaan

Paketti sisältää majoituksen, aamiaisen, viiden ruokalajin illallisen ravintola Carl Wilhelmissä, aamusaunan sekä pysäköinnin. Hinta alkaen 199 €/yö/2 hh!

Varaa tästä!

Illallinen ravintola Carl Wilhelmissä, jonka Time Out valitsi Suomen parhaaksi ravintolaksi ja palkitsi täydellä 5/5 arviolla.
Lähde: Time Out Finland, 29.4.2026.

vanajanlinnaresort.fi

Maaumala ja moottorirata

■ Hämeenlinnan ydinkeskustan kupeessa sijaitseva Ahvenisto tarjoaa elämyksiä, virkistystä ja liikunnallista toimintaa kaikenikäisille.

Ahvenistolla on Helsingin vuoden 1952 olympialaisia varten rakennettu maaumala. Maaumalan lisäksi Ahvenistolla on muun muassa ulkoilureittejä ja seikkailupuisto.

Ahvenistolla on myös Suomen vanhin ja legendaarisin moottoriurheilurata. Vuonna 1967 valmistuneella radalla järjestetään erilaisia autokilpailuita, mutta radalle pääsee myös omalla autolla harjoittelemaan nopeaa ajamista.

Evolle patikoimaan

■ Evolla on yksi Etelä-Suomen suurimmista metsäalueista. Evon retkeilyalueella voi patikoida merkityillä reiteillä, yöpyä laavuilla tai telttailuun varatuilla paikoilla. Evo on laaja-alue, retkeilyalueen pinta-ala on noin 8 500 hehtaaria. Evon retkeilyalueella on merkittyjä reittejä noin 70 kilometriä.

Lisäksi alueelta lähtee Päijänne-ilves yhdysreitti Padasjoelle ja Aurinko-Ilves reitti Asikkalaan. Lyhyempiä kävelyreittejä varten Evolla on useita kahden-neljän kilometrin pituisia luontopolkuja, joiden varrella voi ihailla vaihtelevia maisemia.

Evon retkeilyalue sijaitsee Hämeenlinnan kaupungin ja Padasjoen kunnan alueella, Lammi – Padasjoki -tien (nro 53) varrella.

Vanajaveden aalloille

■ Tiesitkö, että pohjoismaiden suurimman sisävesivarustamo Hopelinjan alus liikennöi myös Hämeenlinnasta? Tutustu kaupunkiin Vanajaveden aalloilta käsin upeita rantamaisemia ihaillen.

Astu laivaan tunnin sightseeing risteilylle, kahden tunnin päiväristeilylle tai kolmen tunnin iltaristeilylle, reittiliikenteen kyydissä pääset vaikka Tampereelle! Katso aikataulut ja varaa liput www.hopealinjat.fi

Hämeenlinnan pitäjät

■ Hämeenlinnaan liitettiin vuonna 2009 Hauhon, Kalvolan, Lammin, Rengon ja Tuuloksen kunnat. Hämeenlinnan pitäjät tarjoavat paljon koettavaa kesämatkailijalle.

Suomen Tiilaakso

■ Hämeenlinnaa kutsutaan Suomen Tiilaaksoksi, Kaupungissa on neljä golfkenttää 15 minuutin etäisyydellä toisistaan.

Kentille myydään green fee -passia, jolla pääsee pelaamaan edullisesti kolme täyttä kierrosta Hämeenlinnan Tiilaakson kentillä Linna Golf, Tawast Golf ja Aulanko Golfin Eversti.

Lasia ja naivistista taidetta

■ Iittala tunnetaan käsityön, muotoilun ja taiteen kylänä. Siellä on lasin historiaa esittelevä Iittalan lasimuseo ja Iittalan lasitehdas sekä outlet myymälä sekä hyväntuulinen Naivistisen taiteen näyttely.

Lasitehtaan vierailuparvi tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden seurata, miten taitavat puhaltajat loihduttavat sulasta lasimassasta kansainvälisesti arvostettuja muotoiluklassikoita, kuten Aalto-maljakoita ja Oiva Toikan lintuja.

Naivistit Iittalassa -galleria sijaitsee Iittalan Lasimäen ja Iittalan yhtenäiskoulun välissä. Rakennus on keltainen vanha puutalo, entinen Kalvolan kunnan kansakoulu.

MUSEO MILITARIA

www.museomilitaria.fi

**Nähtävää ja koettavaa
koko perheelle historiallisella
kasarmialueella!**

Uudistunut laaja perusnäyttely
tykistö-, pioneeri- ja viestiaselajeista.

Tervetuloa!

Vanhankaupunginkatu 19, Hml
puh. 040 450 7479

Jokioinen – kartano, tutkimus ja tie

Jokioinen on vahva kartanopitäjä, kunnassa on myös merkittävää tutkimustoimintaa. Jokioisilla on neljä kasveista ja maataloudesta kertovaa Luonnonvarakeskuksen yölläpitämää esittelypuistoa.

Jokioisten kartano perustettiin vuonna 1562. Tuolloin kuningas Erik XIV antoi Portaan pitäjän Jokioisten neljänneskunnan läänitykseksi Klaus Kristerinpoika Hornille. Kartanosta tuli Suomen suurin tila 1700-luvun loppupuolella maaherra, kenraalimajuri Ernst Gustaf von Willebrandin omistaessa kartanon. Von Willebrand aloitti myös Jokioisten teollistamisen, 1800-luvun alussa kartanolla oli oma saha, tiilitehdas, valimo sekä sokeri- ja siirappilaitokset. Myöhemmin kartano siirtyi Suomen rikkaimman miehen Alfred Kordelinin omistukseen. Hänet murhattiin marraskuussa 1917, ja koska perillisillä ei ollut, kartano siirtyi valtion omistukseen sisällissodan jälkeen elokuussa 1918. Kartanolla oli tuolloin maata yli 32 000 hehtaaria. Suomessa astui voimaan torpparilaki vuonna 1918 ja 1920-luvulla toteutettiin maareformi. Sen seurauksena kartanon maat jaettiin 950 tilaksi. Loput kartanosta säilyi valtion omistuksessa. Jokioinen sijaitsee seitsemän kilometrin päässä Forssasta. Jokioisten kautta kulkevat valtatiet 2 ja 10.

Maalaispappilan elämää

Pappilamuseossa pääsee katsomaan ja kokeamaan, millaista elämä oli maalaispappilassa 1800-luvun puolivälissä. Vuonna 1800 valmistuneen kappalaisen pappilan rakennutti Jokioisten kartanon omistaja, vapaaherra Ernst Gustaf von Willebrand. Pappilana, lukkarin puustellina ja asuutoina toiminut rakennus avattiin museona vuonna 1959. Pappilan lisäksi musealueella on kaksi aittaa, savusauna ja lato. Lisätiedot: www.visithame.fi

JOKIOINEN

- asukkaita noin 5 000
- pinta-ala 180 km², josta vettä 1,52 km²
- naapurikuntia Forssa, Somero, Ypäjä ja Humpilla
- www.jokioinen.fi

Sotilaiden puhdetöitä

■ Jokioisten Tietotalossa pääsee tutustumaan asemasodan aikana valmistettuihin puhdetöihin sekä muuhun sotavuosiin liittyvään aineistoon.

Perinnetilat ovat avoinna joka kuukauden kolmas keskiviikko klo 11-14. Ei pyhä- tai juhlapäivinä. Muina aikoina ryhmäkäynnit sopimuksesta. Lisätiedot: www.jokioinen.fi

Miina Sillanpään kotipaikka

■ Entisestä palvelijattaresta Miina Sillanpäästä tuli Suomen ensimmäinen naisministeri ja Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen keskeinen naisvaikuttaja 1920- ja 1930-luvulla. Hän syntyi Jokioisilla, keskustan tuntumassa on muistokivi Miina Sillanpään synnyinkodin paikalla. Miina Sillanpään hauta on Jokioisten kirkon vieressä.

Höyryveturin kyytiin

■ Jokioisilla voi päästä kesäisin höyryveturien vetämien museojunien kyytiin. Jokioisten museorautatie on 14 kilometrin pituinen kapearaiteinen museorata. Jokioisissa on Suomen ainoa nykypäiviin säilynyt yleiselle henkilö- ja tavaraliikenteelle avoinna ollut kapearaiteinen rautatie. Junamatkan voi aloittaa Jokioisilta, Minkiöltä tai Humppilasta, jonne pääsee myös VR:n junilla. Minkiön asemalla sijaitsee kapearaidemuseo. Resiinaretket tarjoavat hauskann liikunnallisen elämyksen niin yksittäisille matkailijoille kuin pienille ryhmillekin. Re-

JOKIOISTEN MUSEORAUTATIE

Höyryjunamatkoja
ja resinaretkiä.
Tervetuloa kiirettömälle
matkalle menneisyyteen!

www.jokioistenmuseorautatie.fi
www.facebook.com/museorautatie

siinan kyydissä voi matkustaa omaan tahtiin, nauttia kauniista maalaismaisemasta ja pysähtyä vaikka nuotiopaikalle makkaranpaistoon.

Neljä esittelypuistoa

■ Luonnonvarakeskuksella on Jokioisilla neljä kasveista ja maataloudesta kertovaa esittelypuistoa. Elonkierto kertoo suomalaisesta maanviljelyksestä ja luonnonvarojen tutkimuk-

sesta sekä siitä, miten tutkimus siirtyy käytäntöön. Jokioisten kartanopuistossa ja Wendlan puutarhassa esitellään kartanolla kasvaneita kasveja ja puita. Ferrarian rinne on puisto, joka esittelee konkreettisesti suomalaisten hedelmä- ja marjakasvien monimuotoisuutta ja viljelyhistoriaa.

Vierailija voi tutustua puutarhaan maistelemalla vierekkäin kasvavien saman lajin marjoja tai hedelmiä.

- ✿ Joka päivä käytössä laaja a'la carte lista
- ✿ Perjantai- ja lauantai-iltaisain lauletaan karaokea

Keskuskatu 15, Jokioinen
puh. 03-4382700

Kesällä avoinna

ti-to klo 10-24, keittiö klo 10.30-22
pe klo 10-03, keittiö klo 10.30-22
la klo 11-03, keittiö klo 11.30-22
su klo 11-22, keittiö klo 11.30-22
maanantaisin suljettu

Vanajaveden melontareitti saa alkunsa Kokemäenjoen latvavesiltä ja halkoo koko Kanta-Hämeen matkallaan Vanajanselälle. Janakkalasta matkaa voi tehdä Vanajaveden reittiä pitkin aina Tampereelle saakka. Kuva: Visit Häme

Janakkala – mainio retkikohde Suomen kasvukäytävän varrella

Janakkala tunnetaan Suomessa jäätelötehtaasta, maamme vanhimmasta yhä toiminnassa olevasta paperitehtaasta, Puuhamaasta ja Kalpalinnasta. Reilun 16 000 asukkaan kunnassa on myös runsaasti kartanoita.

Janakkala sopii mainiosti päiväkohteeksi. Se sijaitsee Suomen kasvukäytävän keskiosissa, eli Helsingin ja Tampereen puolivälissä – ajomatkaa Janakkalaan on tunnin verran kummastakin kaupungista.

Janakkalaan on autottomankin helppo piiptahtaa. Sekä moottoritie että Suomen päärata halkovat kuntaa, ja taajamajunat pysähtyvät Turenjin asemalla. Jokia pitkin on suosittu vesiyhteys Hämeenlinnaan ja Vanajanselän kautta Tampereelle saakka.

JANAKKALA

- asukkaita noin 16 300
- pinta-ala 547 km², josta vettä 38 km²
- naapurikuntia Hausjärvi, Loppi, Riihimäki ja Hämeenlinna
- www.janakkala.fi

Janakkala saa kehuja myös komeasta luonnostaan. Maisemia hallitsevat komeat harjut ja lukuisat pienet järvet ja lammot, joiden äärellä kelpaa vilvoitella!

Janakkalan päätaajamat ovat Turenki ja Tervakoski. Tervakoski kasvoi paperitehtaan ympärille, Turenki sokeri- ja jäätelötehtaiden sekä rautatien vauhdittamana.

Janakkalassa on useita aktiivisia kyliä kuten Tarinmaa, missä sijaitsee keskiaikainen Pyhän Laurin kirkko, koulutuskeskuksestaan tunnet-

tu Kiipula ja näyttelijälegenda Ida Aalbergin kotikyliä Leppäkoski.

Janakkalassa on ollut asutusta jo esihistoriallisella ajalla. Muutama vuosi sitten alueelta löydettiin miekkamieheksi nimetty luuranko, kaksi miekkaa ja muuta esineistöä.

Hämeen viimeisin keskiaikainen kivikirkko

■ Janakkalan Pyhän Laurin kirkko on viimeisin Hämeen keskiaikaisista kivikirkkoista. Sen rakennutti Hämeen linnaläänin isäntä Åke Tott ja käyttöönotto on tapahtunut ilmeisesti 19.9.1520.

Kirkon itäpäädyssä on edelleen kolme Tott-suvun vaakunaa. Suurimman muutoksen kirkko on kokenut 1800-luvulla. Runkohuoneen pohjoispuolen sakaristo ja eteläpuolen asehuone purettiin. Vuosina 1839-40 itäpäätyyn rakennettiin särmikäs sakaristo, ja vuosina 1848-49 kirkko muutettiin empiretyyliseksi ristikirkoksi Engelin ja Lohrmanin piirustusten mukaan.

Pyhän Laurin kirkko on jälkeen taas kesällä avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten 1.6.-9.8.2026 sunnuntaista perjantaihin klo 11-16. Suljettu lauantaisin, juhannusaattona, juhannuksen jälkeisenä sunnuntaina sekä barokkifestivaaliviikonloppuna 26.6.-28.6.2026.

Studio Kino Riitta

■ Taidegalleria lähellä luontoa, avoinna vuoden ympäri. Elokuvateatteri KINO Riitta vuodesta 1958 lähtien.

Maalauksia, design-esineitä, posliinia, ke-raamiikkaa, Julia Spirit -koruja. Kausittaisia tapahtumia ja vaihtuvia taidenäyttelyitä.

Kartanoiden kunta

■ Janakkala on ollut yksi Suomen historian kartanorikkaimmista kunnista. Alueen kartanoita ovat muun muassa:

- Hakoisten kartano
- Harvialan kartano
- Hiiden kartano
- Hyvikkälän/Hällilän kartano
- Irjalan kartano
- Kernaalan kartano
- Konttilan kartano
- Tervakosken kartano

Koulumuseo ja vanha kauppa

■ Yli 120-vuotiaassa, nikkarityylisessä koulurakennuksessa on kaksi yksityistä museota: kaksiluokkainen koulumuseo sekä Lindblomin vanha kauppa.

Varsinaisia aukioloaikoja ei ole, mutta varamalla vierailuajankohdan, pääsee mielenkiintoiselle matkalle muistoihin ja elämyksiin. Koulumuseossa voi tutustua laajaan, opastettuun koulukirja ja -tarvikevalikoimaan ja vanhassa kaupassa voi sukeltaa entisajan kaupan tunnelmaan.

Näyttelijälegenda Ida Aalbergin elämäntyö esillä

■ Ida Aalberg -museo sijaitsee Janakkalassa Leppäkoskella koulun ja radan välissä. Leppäkosken ratamestarin talo on täydellinen harvinaisuus rautatierakennusten joukossa.

Se on vanhimman radan ensimmäisen vaiheen aikana rakennettu ja siellä asui jo vuonna 1862 silloinen ratamestari Antti Ahlberg. Hän oli näyttelijälegendan Ida Aalbergin isä.

Näyttely kunnioittaa Ida Aalbergin elämäntyötä sekä kansainvälistä uraa luoneena taitelijana että Janakkalassa syntyneenä yksityishenkilönä.

Liikunnan riemua Kalpalinnassa

■ Kalpalinna tunnetaan maineikkaana ja perinteikkäänä laskettelukeskuksena, mutta siellä voi harrastaa liikuntaa myös kesällä. Tarjolla on muun muassa maastopyöräilyä, enduroa, maastohiihtoa ja juoksua.

Tarjolla on ohjausta ja helppoja reittejä aloittelijoille sekä vauhdikkaita reittejä kokeneille enduro- ja alamäkipyöräilijöille. Kalpalinnassa tehdään kesällä rakennustöitä, siksi aukioloaikoihin voi tulla muutoksia. Tarkista ajantasainen tilanne osoitteesta: www.kalpalinna.fi

Lasten suosikki Puuhamaa

■ Puuhamaa Tervakoskella on suosittu koko perheen huvitelpaikka. Tervakoskella sijaitsevassa Puuhamaassa on huvipuiston lisäksi myös vesipuisto.

Puuhamaa avattiin vuonna 1984, sen jälkeen huvipuistosta on tullut yksi Suomen suosituimmista kesäretkikohteista.

Lasistaan tunnettu Riihimäki

Riihimäki tunnetaan vahvoista lasiperinteistään.

Riihimäen identiteettiä ovat rakentaneet erityisesti rautatie, varuskunta ja lasiteollisuus. Riihimäki sijaitsee rautatieristeyksessä ja on ollut varuskunta kaupunki autonomian ajoista lähtien. Kaupunki on erityisen tunnettu lasista ja lasinpuhalluksesta.

Riihimäki tarjoaa vapaa-ajanviettomahdollisuuksia moneen makuun ja kulttuurin ystävälle seutu on varsinaisen herkkupala. Tarjolla on musiikkia, taidetta, teatteria, korkeatasoisia museoita ja kulttuurihistoriallisia nähtävyyksiä.

Noin 30 000 asukkaan kaupungissa sijaitsee useita museoita, joista kansainvälisesti tunnetuin on Suomen lasimuseo.

Lasin tarina

Lasimuseo kertoo mielenkiintoisesti lasin valmistamisesta. Museossa voi perehtyä lasin yli 4 000 vuotta vanhaan historiaan ja suomalaisen lasinvalmistuksen 300-vuotiseen perinteeseen.

Historiallisen perusnäyttelyn lisäksi lasimuseo esittelee vaihtuvissa näyttelyissä kansainvälisiä ja kotimaisia käyttö- ja taidelasin, lasitaitteen ja muotoilun huippuja sekä myös harvinaisia historiallisia kokoelmia eri puolilta maailmaa.

Suomen lasimuseo sijaitsee lähellä vanhaa Riihimäen lasitehdasta (1910-1990). Myös itse museorakennus on ollut tehtaan omistuksessa, viimeksi Riihimäen lasin kristallilihiomona.

Osoite: Tehtaankatu 23.

Lisätiedot: suomenlasimuseo.fi

RIIHIMÄKI

- asukkaita noin 28 300
- pinta-ala 121 km², josta vettä 4,54 km²
- naapurikuntia Hyvinkää, Janakkala, Hausjärvi ja Loppi
- www.riihimaki.fi

Suomalaista metsästyskulttuuria

■ Suomen Metsästysmuseo vie vieraan mielenkiintoiselle matkalle suomalaisen metsästyskulttuurin historiaan. Näyttely tarjoavat monipuolisen katsauksen suomalaisen metsästyksen kymmentuhattuotiseen historiaan elinkeinosta harrastukseksi. Näyttelyissä voi tutustua muun muassa metsäpeuran ajopyyntiin, merilinnustukseen ja hylkeenpyyntiin. Esillä on erilaisia pyyntivälineitä ja -tapoja kivikaudelta nykypäivään. Myös karhuun ja muihin riistaeläimiin liittyvät uskomukset ja metsästysonnea tuovat taikaesineet esitellään.

Osoite: Tehtaankatu 23 A.

Lisätiedot: metsastusmuseo.fi

Helene Schjerfbeckin taidetta ja evakkojen historiaa

■ Riihimäen museokeskus Riemussa toimii saman katon alla kaksi museota, Riihimäen taidemuseo ja Riihimäen kaupunginmuseo. Helene Schjerfbeckin (1862–1946) teoksille omistetussa huoneessa, Helenen Salongissa, on esillä Riihimäen taidemuseon Tatjana ja Pentti Wähäjärven kokoelmaan kuuluvia Schjerfbeck-teoksia.

Museossa kerrotaan myös kiinnostavan esineistön avulla arkipäivän elämästä muinaisessa Egyptissä.

Riihimäen kaupunginmuseon näyttely Antrea-Vuoksen rannoilta Riihimäelle esittelee Karjalan Antrean pitäjän evakkojen historiaa ja esineistöä.

Osoite: Tempelikatu 8.

Lisätiedot: riemumuseot.fi

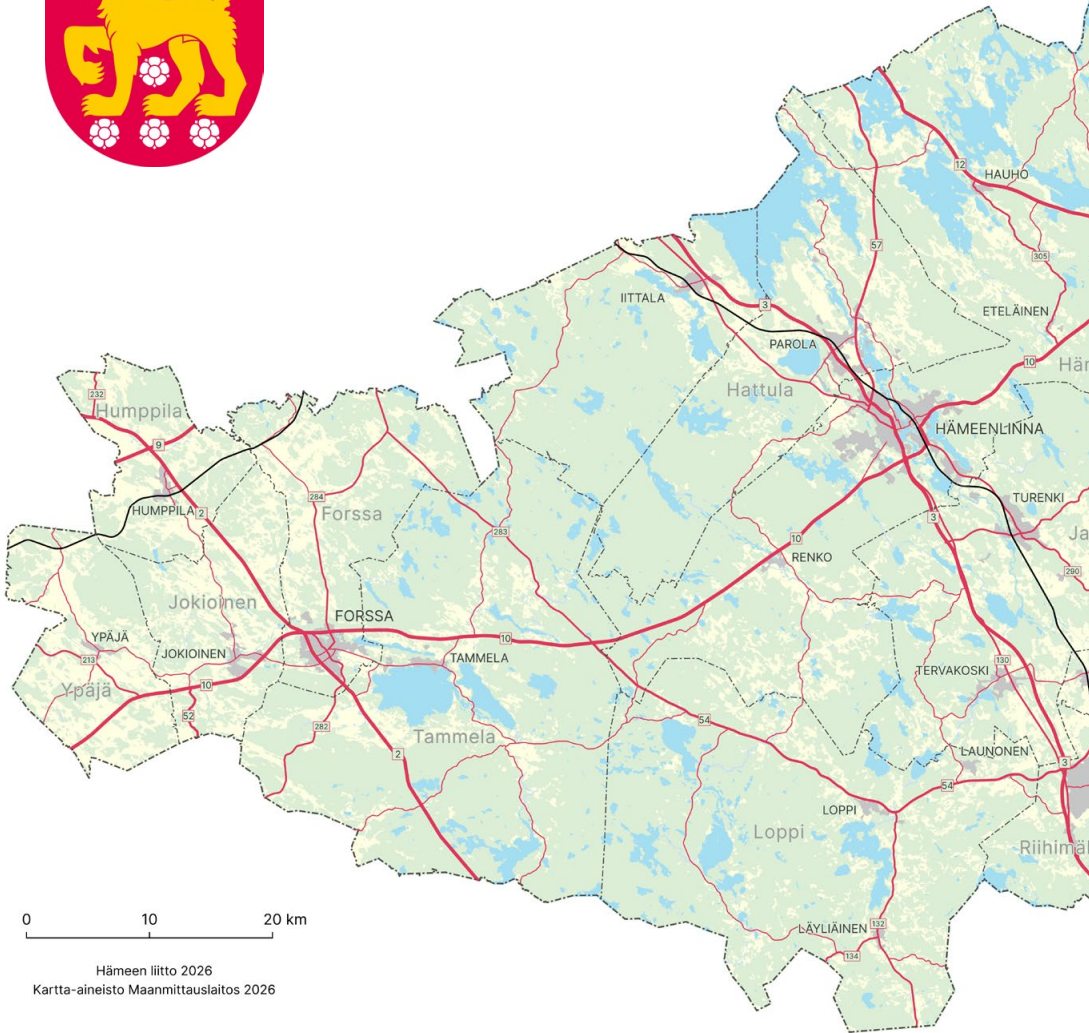
Lasimuseossa voi perehtyä lasin yli 4 000 vuotta vanhaan historiaan ja suomalaisen lasinvalmistuksen 300-vuotiseen perinteeseen. Kuva: Visit Häme

Atsaleapuisto on Helsingin yliopiston ja Riihimäen kaupungin perustama puistoatsaleakenttä. Alueelle on istutettu noin 200 atsaleaa. Puisto sijaitsee Vahteriston ulkoilureitin varrella. Kuva: Visit Häme

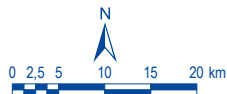
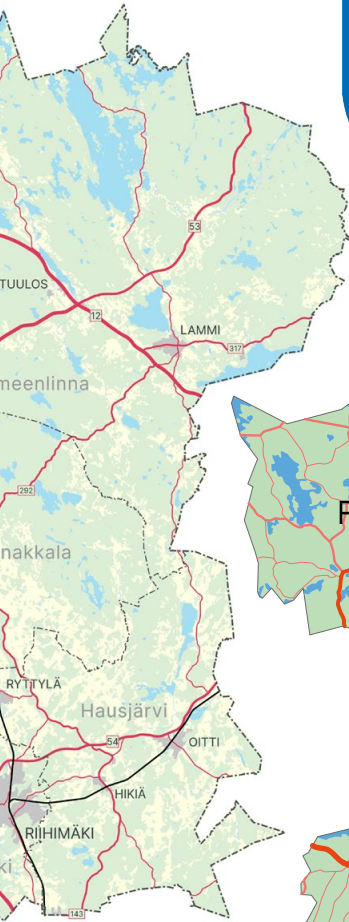

Kanta-Häme

Hämeen liitto 2026
Kartta-aineisto Maanmittauslaitos 2026

Päijät-Häme

Kartta-aineistot:
Yleiskartta © Maanmittauslaitos
11/2020

Noin 80 kilometrin pituinen Loimijoen melontareitti alkaa Liesjärven kansallispuistosta ja jatkuu Turpoonjokea pitkin Kuivajärven kautta Tammelan Pyhäjärvelle. Kuva: Visit Häme

Tammela – kaksi kansallispuistoa

Tammela on historiallinen kirkkopitäjä Kanta-Hämeessä.

Tammela tunnetaan erityisesti luonnostaan. Kunnassa sijaitsevat Liesjärven ja Torronsuon kansallispuistot sekä Saaren kansanpuisto. Harvassa kunnassa on kahta kansallispuistoa, mutta Tammelassa on!

Tammela tunnetaan myös järvistään, joita on yli 200.

Tammela on historiallinen kirkkopitäjä. Tammelan kunnan nykyinen alue kuului Loimon ja myöhemmin Portaan hallintopitäjään 1500-luvulla. Hallintopitäjä oli niin suuri, että siihen kuuluvat nykyiset Forssan ja Someron kaupungit sekä Jokioisten, Humpilan, Tammelan ja Ypäjän kunnat. Tammelan kylä mainittiin ensimmäisen kerran asiakirjoissa jo vuonna 1423.

Suomen varhais historian merkittävimmäksi tieksi luonnehdittu Hämeen Härkätie oli olemassa jo 800-luvulla. Tammelan halki kulkevasta tiestä tuli tärkeä kulkuväylä Hämeen linnan ja Turun linnan välillä.

Tammelaa kutsutaan myös Suomen Hakkapeliittapäiväksi. Hakkapeliitat olivat Ruotsin armeijassa palvelleita suomalaissotilaita. 1600-luvulla käydyin 30-vuotisen sodan aikana suhteellisesti eniten hakkapeliittoja otettiin juuri Tammelasta, yhteensä 24 miestä. Tammelan harmaakivikirkon edustalle on pystytetty heidän muistolleen Hakkapeliittapatsas.

Suomen laajin keidassuoalue

■ Torronsuo on Suomen laajin ja yhtenäisin keidassuoalue. Toistakymmentä kilometriä pitkä suoalue muodostuu erillisistä keidassuo-

keskuksista, joiden välissä on metsäsaarekkeitä. Torronsuon kansallispuisto sopii hyvin päiväretkikohteeksi ympäri vuoden. Puiston retkeilyreiteille ja laduille voi lähteä Pehkun (Somerontie 840, Tammela) tai Kiljamon (Somerontie 732, Tammela) pysäköintialueelta.

Liesjärven kansallispuistoon mahtuu pienes-tä koostaan huolimatta suuri määrä luontoa. Kuvankaunis Kyynäränharju mutkittelee jään etenemissuuntaa mukaillen. Alueella on opastettuja polkuja (noin 20 km) sekä tulenteko- ja telttailupaikat, laavu ja kota. Liesjärvellä on Korteniemen perinnetila. Kansallispuistoon opastus ja käynti on Helsinki-Porieltä Kirkkolamminkankaan levähdyspaikalta sekä Pirttilahdessa Kantelusestieellä.

Saaren kansanpuisto sijaitsee Tammelan ylängöllä maisemallisesti ja geologisesti arvokkaalla Kaukolanharjun harjujaksolla. Puistossa sijaitsee Lounais-Hämeen Pirtti, talonpoikais-sineistöllä sisustettu kotiseututalo, jossa toimii perinneravintola. Saaren kansanpuistossa on Suujärven kirkasvetinen uimala ja Kuivajärven hiekkarannat sekä kaksi noin kolme kilomet-merkkistä luontopolkua.

Eerikkilän urheiluopisto

■ Tammelan Ruostejärven rannalla sijaitsee Eerikkilän urheiluopisto. Eri lajien urheilijoiden lisäksi opisto palvelee myös matkailijoita.

Tarjolla on kattavasti liikuntapalvelut sekä majoitus- ja ravintolapalvelut.

Lisätiedot: eerikkila.fi

Suomen ainoa nahkatehdasmuseo

■ Tammelassa Portaan kylässä sijaitsee ainutlaatuinen nahkatehdasmuseo, Nahkurinverstas. Museorakennuksessa on aiemmin toimimut nahkurinverstas. Museossa on esillä runsaasti esineistöä. Nahan valmistuksessa käytetyt koneet ja laitteet ovat entisillä paikoillaan. Myös suutarien ja satulaseppien työkalut ovat nähtävillä.

Osoite: Härkätie 1716.

Lisätiedot: nahkurinverstas.fi

TAMMELA

- asukkaita noin 5 800
- pinta-ala 715,15 km², josta vettä 74,60 km²
- naapurikuntia ovat Forssa, Hämeenlinna, Jokioinen, Karkkila, Lohja, Loppi, Somero ja Urjala
- www.tammela.fi

Saaren kansanpuistossa monimuotoinen luonto ja historian havina kohtaavat keskellä Hämeen järviylängön harjuja. Kuva: Visit Häme

Mustialan kartano

■ Mustiala tunnetaan maanviljelysopistostaan, joka on Suomen vanhin maatalouden oppilaitos. Oppilaitos aloitti toimintansa vuonna 1840. Mustiala oli aiemmin Kustaa Vaasan aikaan perustettu kuninkaankartano, joka sittemmin toimi everstiluutnantin virka-asuntona.

Mustialan historiaan ja nykypäivään pääsee tutustumaan opastetuilla vierailuilla. Museo esittelee perinteisiä maatalouden työvälineitä, viljelykasveja, eläimiä sekä rakennuksia, jotka kertovat menneiden aikojen maatalouden arjesta.

Kartanon alueella on tarjolla myös monenlaista muuta tekemistä. Kartanon alueella järjestetään vuosittain lukuisia tapahtumia, kuten esimerkiksi vuotuinen Hakkapeliitta-tapahtuma ja italialaisten autojen sekä moottoripyörien tapahtuma Bella Italia.

Lisätiedot: mustialankievari.fi

Vääksyn kanava yhdistää Vesijärven ja Päijänteen. Vääksyn kanavansuudulla on kahviloita, ravintoloita, ostospaikkoja, nähtävyyksiä ja tekemistä koko perheelle. Kuva: Visit Lahti

Päijät-Hämeessä vaikuttavia järvi- ja harjumaisemia

Päijät-Hämeen maakunta käsittää historiallisen Hämeen maakunnan itäosan.

Maakuntana Päijät-Häme on nuori, ovat sen keskusalueet Suomen vanhimpia tunnettuja asuinpaikkoja. Lahden Ristolassa on ollut asutusta 9 300 vuotta sitten silloisen Ancylusjärven rannalla. Päijät-Häme

Maakunnan tunnukset

- Maakuntalintu: Valkoselkätikka
- Maakuntakala: Lahna
- Maakuntakukka: Ruiskaunokki
- Maakuntaperhonen: Riikinkukkokehrääjä
- Maakuntakivi: Diabaasi

on 2020-luvulla vireä ja monipuolinen noin 200 000 asukkaan maakunta. Päijät-Häme on toisaalta vanha, toisaalta nuori. Asutus alueella ylettyy 9 300 vuoden päähän, nimityksensä Päijät-Häme vakiintui 1950-luvulla.

Päijät-Hämeeseen kuuluu 10 kuntaa, joista Lahti, Heinola ja Orimattila ovat kaupunkeja. Lisäksi Päijät-Hämeeseen kunnista kuuluvat Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä. Iitti siirtyi Kymenlaakson >>

Päijänteelle järjestetään risteilyitä muun muassa Lahdesta. Laivan kannelta voi ihailla Päijänteen kaunista järviluontoa. Kuva: Visit Lahti

maakunnasta Päijät-Hämeeseen kuluvan vuoden alussa.

Päijät-Hämeessä on tehty neljä kuntaliitosta. Heinolan maalaiskunta liitettiin Heinolaan, Artjärvi Orimattilaan, Nastola Lahteen ja Hämeenkoski Hollolaan.

Aiemmin myös Kuhmoinen kuului Päijät-Hämeeseen, mutta kunta siirtyi 1970-luvulla Keski-Suomen maakuntaan ja kuluvan vuoden alussa Pirkanmaan maakuntaan.

Päijät-Häme on asukasluvulla mitattuna, noin 200 000 asukasta, Suomen kahdeksanneksi suurin maakunta. Asukastiheys on 36 asukasta neliometrillä.

Päijät-Häme tunnetaan muun muassa Salpausselän harjumuodostelmasta, Vääksyssä toinen Salpausselkä erottaa Päijänteen ja Vesijärven. Vesijärven eteläreunan muodostaa Lahden kautta kulkeva ensimmäinen Salpausselkä.

Reunamuodostumien ohella maakunnassa on myös pitkittäisharjuja, muun muassa Pulkkilanharju ja Kalkkisten harjujaksot. Päijät-Hämeen maakuntalaulu onkin Vihreiden harjujen maa.

Vaikuttava Päijänne

■ Päijät-Häme on kooltaan 5 713,72 neliökilometriä. Pinta-alaltaan Päijät-Häme on Suomen viidenneksitoista suurin maakunta.

Maakunnassa on järviä, jokia ja lampia kaikkiaan 1 277,99 neliökilometriä.

Maakunta kuuluu suurimmaksi osaksi Päijänteen vesistöalueeseen lukuun ottamatta eteläisimpiä osia, jotka kuuluvat Porvoonjoen valuma-alueeseen. Kokemäenjoen vesistöön kuuluvia järviä on maakunnan länsiosassa.

Perinneruoat

- Hollolan näkkileipä
- Jälkiuunileipä
- Munajuusto
- Veripalttu
- Hämaläinen perunalaatikko
- Sahti

Maakunnan suurin järvi on Päijänne, joka on Suomen toiseksi suurin järvi. Päijänteen pituus Asikkalasta Kopsuonlahdelta Keski-Suomeen, Vaajakosken Naissaareen on 121 kilometriä. Leveimmillään järven on reilut 28 kilometriä leveä.

Kalkkisista alkunsa saa Kymijoki, joka virtaa Päijät-Hämeessä leveänä, Heinolassa joki muodostaa Ruotsalaisen ja Konniveden järvet.

Päijänteen kansallispuisto

■ Päijät-Hämeessä sijaitsee Päijänteen kansallispuisto. Se on Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän alueilla sijaitseva, yhteensä 14 neliökilometrin kokoinen vuonna 1993 perustettu kansallispuisto.

Kansallispuisto on Päijänteen eteläosassa. Puistoon kuuluu viitisen kymmentä saarta ja luotoa. Kansallispuiston sydämenä toimii Kelvenne, joka on maamme suurimpia ja komeimpia harjusaaria. Kelventeen läpi kulkee yhdeksän kilometrin pituinen harju – ja luontopolku, joka tutustuttaa saaren jääkauden muokkaamaan vaihtelevaan luontoon. Muita kansallispuiston harjusaaria ovat Papinsaari, Huhtsaari ja Hietasaari. Harjusaarilla on lukuisia hiekkarantoja ja laguunimaisia poukamia, jotka ovat retkeilijöiden suosiossa

Koska kansallispuisto sijaitsee pääosin saarilla, ei suurimpaan osaan puistosta pääse kuin vesiteitse. Kelvenne on monine laguuneineen suosittu veneilykohde.

Historiaa ja nykypäivää

■ Päijät-Hämeessä on paljon näkemistä, tekemistä ja kokemista historiasta nykypäivään. Lahdessa voi tutustua muun muassa maailmankuuluihin hyppyrimäkiin, Hiihtomuseoon sekä Radio- ja televisiomuseoon.

Lahden Hennalassa entisellä varuskunta-alueella sijaitse Apulandia, joka kertoo Heinolasta kotoisin olevan rock-yhtye Apulannan tarinan.

Lahdessa sijaitsee myös Moottoripyörämuseo.

Heinolassa voi tutustua Suomen ainoaan lintujen hoitolaan ja Suomen suurimpaan puuhun. Vaikuttava retkikohde on Heinolassa sijaitseva Pirunkirkko. Se on mannerjään muovaama, jylhä kaltevasainen kirkko.

Päijät-Hämeen Ilmailumuseo sijaitsee Asikkalan kunnassa Vesivehmaan kylän läheisyydessä, Vesivehmaan lentokentällä.

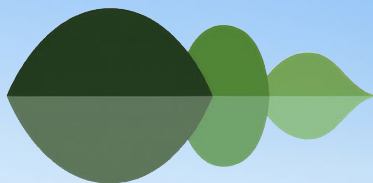
Sysmässä sijaitsevassa Suomen Harmonikkamuseossa on esillä lähes kaksisataa erilaista harmonikkaa.

Vääksyn kanava on yksi vilkkaimmista vapaa-ajan sisävesikanavista Euroopassa ja Asikkalan tunnetuin nähtävyyks.

Vääksyn kanavan tuntumassa Asikkalassa sijaitsevassa Päijännetalossa toimii Suomen vapaa-ajankalastusmuseo.

Messilän uimaranta Hollolassa on suosittu vapaa-ajan viettopaikka. Uimisen lisäksi rannalla pelataan innokkaasti muun muassa rantalentopalloa. Kuva: Visit Lahti

ASIKKALA

Asikkala – Portti Päijänteelle

Asikkala sijaitsee Päijät-Hämeessä, noin 25 kilometriä Lahdesta pohjoiseen. Täällä Salpausselän jylhät harjut ja eteläinen Päijänne luovat maiseman, johon on helppo ihastua ensisilmäyksellä. Hyppää pyörän selkään ja seuraa harjumuodostelmaa tai vedenreunaa, nauti kanavamiljöön eläväisestä tunnelmasta tai poikkea kyliin keskelle aitoa paikallista elämää. Meillä vietät rennon kesäpäivän tai pidemmänkin ajan –elämyksiä riittää koko lomalle!

Elävää kulttuuria ja kanavatunnelmaa

Asikkalan mielenkiintoisen historian aistii ennen kaikkea tunnelmassa ja paikoissa, joihin matkailija pääsee helposti tutustumaan. Erityisesti Vääksyn kanavan seutu, valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, on mielenkiintoinen kokonaisuus.

Matkaparkki Kanavaanari sijaitsee kätevästi lähistöllä Vääksynjoen kupeessa. Kanavanseudulla voi kuljeskella idyllisessä Vanhassa Vääksyssä putiikkeineen, kahviloineen ja puistoineen, tutustua Vesimyllymuseoon, vierailla Päijännetalossa sekä Taidevintissä näyttelyistä nauttien. Paikalliset tarinat, maut ja tapahtumat ovat vahvasti läsnä, osana elävää ympäristöä.

Harjujen ja järvien ulkoiluhelmet

Asikkala on poikkeuksellisen monimuotoinen luontokohde. Kunta kuuluu Salpausselkä Geopark -alueeseen, joka on osa UNESCO Global Geopark -verkostoa. Geopark tuo esiin jääkauden muovaamat harjut, deltamuodostelmat ja maisemat, jotka ovat syntyneet tuhansien vuosien aikana.

Päijänteen kansallispuisto tarjoaa elämyksiä retkeilijöille, melojille ja veneilijöille. Yksi Asikkalan tunnetuimmista kohteista, Pulkkilanharju, houkuttelee tutustumaan kansallispuiston polkuihin ja kokemaan kirkasvetiset selät ja rannat. Karisalmen sillalta pääset heinäkuussa yhteysaluksella kansallispuiston tunnetuimmalle saarelle, Kelventeelle.

Kanavat ja vesireitit ovat yhä Asikkalan sydän: ne yhdistävät maisemat ja käyntikohteet toisiinsa ja tekevät alueesta helposti koettavan myös jalan, pyörällä ja veneellä. Paikallisilta elämysryrittäjiltä löytyy myös kattava tarjonta vuokravälineitä järveiseikkailuun.

Vesistöjen merkitys näkyy myös maisemallisissa pyöräilyreiteissä. Kalkkisten kanava tarjoaa rauhallisen kanavatunnelman sekä tärkeän vesireitin Päijänteen ja Kymijoen välillä. Ka-

nava toimii myös luontevana osana suosittua pyöräilykierrasta: Vääksystä Kalkkisiin Kopsuontietä pitkin ja takaisin Pulkkilanharjun kautta kulkeva reitti on suosittu ja palkitsee pyöräilijän harju-, järvi- ja kulttuurimaisemilla.

Vinkkejä tulevalle kesälle

- 7.7.2026 Mobilisti-ilta Vääksyn kanavalla – harrasteajoneuvoja, kanavatunnelmaa ja keksäistä yhdessäoloa
- Päijät-Hämeen ilmailumuseo – esillä noin 15 Suomen Ilmavoimilta poistettua lentokonetta 1920-luvulta alkaen.
- Koe Suomen vanhin kartanomuseo, Urajärven kartano - opastetulla kierroksella, virkistäydy Urajärvessä ja piipahda kartanon kahvilassa.
- Valitse suosikkisi Asikkala-Oppaiden järjestämistä kesäkierroksista
- Pyöräily-, melonta- ja veneilyelämykset Salpausselän harjuilla ja Päijänteen kansallispuistossa.

- Matkailuinfo/Päijännetalo
- Meijeritie 1, 17200 Vääksy, p. 044 778 0680
- matkailuinfo@asikkala.fi
- www.visitasikkala.fi

Kuningaskunta Hartola

Tervetuloa elämysten, kokemusten ja aktiviteettien Kuningaskunta Hartolaan. Tainionvirran rantamilla kulkevat Kuninkaan polut johdattavat meillä isot ja pienet seikkailijat metsän siimeksestä kulttuurimaisemiin. Itä-Hämeen museo ja Taidesalonki Talvio ovat todellisia aarteita – Museokorttikohteita, joissa historia ja taide kohtaavat. Krouvin tanssilava kutsuu parketille pyörähtelemään ja nauttimaan artistikattauksesta. Syyskuussa järjestettävissä Hartolan Markkinoissa on aitoa markkina-tunnelmaa, kun noin 20 000 markkinavierasta valtaa kylänraitin.

Hartolan ulkoilmaelämysten helmistö:

Lumopuisto ja Pump track-rata

Kuninkaanpolut

Tainionvirta

Aurinkoranta

Skeittiparkki

Frisbeegolfrata

Padel- ja tenniskentät

Visainrannan satama

Hartola Golf

Kesällä 2026 Hartolan tapahtumat tuovat esiin alueen erikoisuuksia, kulttuuria ja yhteisöllisyyttä. Poikkea vaikka näissä tapahtumissa kesällä 2026: (muutokset mahdollisia)

23.5.-10.9. Taidesalonki Talvio

27.6.-5.7. Päheet Museot, Itä-Hämeen Museo

5.7.-16.7. Sillikallio ja Shamaani (kesäteatteri)

24.7. Hartola Jazz Kuninkaanportissa

14.8. Taiteiden yö

29.8. Eräilta

5.9. Hartolan Markkinat

HARTOLA

www.visithartola.fi www.hartola.fi

Luonnollista loistoa

Sysmässä kohtaavat monipuoliset mahdollisuudet asumiseen, matkailuun, vapaa-ajan asumiseen ja yrittämiseen. Upea luonto, paikalliset palvelut ja monet harrastusmahdollisuudet takaavat viihtymisen meillä.

Sijainti luo mahdollisuuksia:

LAHTI 70 KM

JYVÄSKYLÄ 110 KM

HEINOLA 50 KM

HELSINKI 185 KM

www.sysma.fi [#sysmä](https://www.facebook.com/sysmankunta) [@sysmankunta](https://www.instagram.com/sysmankunta)

SYSMÄ

Lahti – Vesijärven rannalla

Päijät-Hämeen suurin kaupunki Lahti on maailmankuulu talviurheilukaupunki, mutta se tarjoaa paljon nähtävää ja koettavaa myös kesäisin. Kaupungissa on tarjolla historian lisäksi kulttuuria ja luontoa.

Vesijärven rannalla sijaitseva Lahti on historiallinen asuinpaikka, Renkomäen Ristolassa tehtyjen kaivauksien perusteella Lahdessa on ollut asutusta jo 9 000 vuotta sitten. Ensimmäinen asiakirjainmaininta Hollolan pitäjään kuuluneesta Lahden kylästä on vuodelta 1445. Hämeen maakirjassa vuodelta 1558 mainitaan Lahden kylässä olleen 24 taloa.

Lahti oli suuren Hollolan takamaita, mutta liikenteellisesti merkittävä. Lahden kautta kulki jo 1400-luvulla Hämeenlinnan ja Viipurin välinen tie. Tiestä Lahdessa erkani Savonlinnaan johtanut tie.

Vuonna 1672 Lahdesta tuli Hollolan markkinapaikka, jossa helsinkiläiset, turkulaiset, porvoolaiset ja viipurilaiset porvarit tekivät kauppaa.

Lahden painoarvo liikenteen solmukohtana kasvoi, kun 1869 kaupunkiin rakennettiin rautatie osana Riihimäki-Pietari -rataa.

Lahdesta tuli itsenäinen kaupunki vuonna 1905. Kaupunginoikeudet vahvisti keisari Nikolai II.

Lahti lähti merkittävään kasvuun 1940-luvun puolivälissä, kun noin 10 000 evakkoa Karjalasta asettuivat Lahteen. Kaupungissa kerrotaan tarinaa, kuinka kaupunginjohtaja Uno Takki oli rautatieasemalla houkuttelemassa evakkoja jäämään Lahteen. Houkuttimina oli tontteja ja edullisia lainoja. Karjalaisuus näkyy yhä Lahdessa ja koko Päijät-Hämeessä, sillä yhteensä

LAHTI

- asukkaita noin 120 000
- pinta-ala 517 km², josta vettä 58 km²
- naapurikuntia Asikkala, Heinola, Hollola, Iitti ja Orimattila.
- www.lahti.fi

Lahden keskustan
puistopolku,
Lehmusreitti, on
monipuolinen
yhdistelmä hyvin
erilaisia metsiä,
näköalapaikkoja,
järvenrantaa ja Lahden
kiinnostavimpia
nähtävyyksiä.
Kuva: Visit Lahti

Päijät-Hämeeseen asettui sotien jälkeen noin 20 000 Karjalan evakkoa.

Viipurilaisten yritykset, yhdistykset ja urheiluseurat ovat iso osa Lahden sotien jälkeistä historiaa. Moni alkuperäiseksi lahtelaiseksi luultu ilmiö, kuten mäkihyppy ja monet urheiluseurat, ovatkin viipurilaisten evakkojen mukanaan tuomia.

Lahti on tullut tunnetuksi puuseppien ja huonekalutehtaiden kaupunkina. Monet muistavat myös lahtelaiset oluet ja virvoitusjuomat.

Lahti on myös merkittävä kulttuurikaupunki, 1983 valmistui uusi teatteritalo, konserttikäyttöön rakennettu Sibelius-talo valmistui Vesijärven rantaan vuonna 2000.

Lahteen on helppo tulla, moottoritietä pitkin pääsee linja-autolla tai omalla autolla suoraan kaupungin keskustan tuntumaan. Myös junan kyydissä pääsee aivan Lahden keskustaan.

Kesäisin Lahteen voi myös saapua veneellä tai laivalla Päijännettä sekä Vesijärveä pitkin.

Kiiläisvuorelta
avautuvat hienot
maisemat Lahden
Alasenjärvelle.
Kuva: Visit Lahti

Liikuntaa ja näkymä kaupunkiin

■ Urheilukeskus on maailmankuulu. Urheilukeskuksessa sijaitsevat hyppyrimäet, hiihtostadion, Hiihtomuseo, keskusurheilukenttä sekä ampumahiihtoalue. Alueella on myös kesäisin maastopyöräily- ja ulkoilureittejä, talvisin valaistuja hiihtolatuja. Lahteen voi tutustua myös yöllä, sillä suurmäen, ”betonin”, huipulla on näköalatasanne, josta avautuu huikea näkymä kaupunkiin ja sen ympäristöön.

Urheilukeskus sijaitsee Lahden keskustan laidalla, ydinkeskustasta kävelee alueelle noin kymmenessä minuutissa.

Osoite: Salpausselänkatu 8.

Lahden urheilukeskuksen ympäristössä on hyvät reitit muun muassa maastopyöräilyyn. Kuva: Visit Lahti

Sukellus radion ja television historiaan

■ Lahti on tunnettu radiomastoistaan. Niiden juuressa, kaupungin keskustassa, sijaitsee Radio- ja tv-museo Mastola. Museo kertoo Suomen television ja radion historiasta.

Koko perheelle sopivassa näyttelyssä pääsee kokeilemaan muun muassa tv-ohjelman tekoa oikeassa chroma key -studioissa.

Museossa on menossa parhaillaan Retroa vai romua – elektroniikan elinkaaria -näyttely. Näyttely tarkastelee elektroniikan kulutustapojen käännekohtia. Kodin viihde-elektroniikka on sadan vuoden aikana kehittynyt kookkaista putkitelevisioista taskukokoisiin kosketusnäyttöihin.

Näyttely esittelee harvaksi käyneen radio- ja tv-mekaanikkojen ammattikunnan työn muutosta.

Osoite: Radiomäenkatu 37.

Yli 100 moottoripyörän museo

■ Lahdessa on Suomen ainoa Moottoripyörä-museo. Sen kokoelmissa on yli 100 moottoripyörää ja niihin liittyvää historiallista rekvisiittaa. Museo sijaitsee Niemen sahan vanhassa puukuivaamossa Vesijärven rannalla.

Näyttelyt vaihtuvat vuosittain teemojen mukaan ja uudet näyttelyt ovat nähtävillä vapusta helmikuun loppuun.

Osoite: Veistämönkatu 1.

Museot Lahden legendaaristen maamerkkien juurilla

Virity jännittävän
audiovisuaalisen
historian taajuudelle
Mastolassa!

Radiomäenkatu 37

ti-pe 9-17
ja la-su 11-16

mastola.fi

MASTOLA

Radio- ja tv-museo

Leiskauta vauhdikkaan
talviurheilu-
historian äärelle
Hiihtomuseoon!

Salpausselänkatu 8

ti-pe 9-17
ja la-su 11-16

hiihtomuseo.fi

HIIHTOMUSEO
SKI MUSEUM

Päijät-Hämeen kulttuurihistoriaa

■ Kaupungin keskustassa, vaaleanpunaisessa kartanorakennuksessa sijaitseva Lahden historiallinen museo tarjoaa moderneja museo-näyttelyitä historiallisessa miljöössä.

Museo esittelee Lahden ja Päijät-Hämeen kulttuurihistoriaa ja arkea jääkauden jälkeiseltä ajalta nykypäivään. Museon koti on entisessä Lahden kartanossa ja museossa on esillä pysyvä Hyvä Paikka -näyttely sekä vaihtuva näyttely Kotiin - Karjalan kaikuja ja kuvia.

Osoite: Kartanonkatu 1.

Patsaiden kaupunki

■ Lahdessa matkailija voi tutustua erilaisiin patsaisiin, Lahti on tunnettu patsaista. Rautatieaseman edessä on Veikko Leppäsen veistämä Mannerheimin patsas.

Toinen kuuluista ratsastajapatsas on Mariankadun ja Aleksanterinkadun kulmassa torin laidalla sijaitseva Pentti Papinahan veistämä Hakkapeliittain kotiinpaluu.

Lahdessa on myös kaksi kopiota viipurilaisista patsaista. Ne ovat Jussi Mäntysen Hirvipatsas ja Emil Wikströmin Agricolan muistomerkki.

Lahden Kisapuistossa on Suomen kuninkaan, maamme kaikkien aikojen parhaimman jalkapalloilijan Jari Litmasen patsas.

Lahdessa on myös Suomen ensimmäinen jääkiekkoilijan patsas. Jäähallin edustalla on Suomen ensimmäistä jääkiekon arvokisamitalia Calgaryn olympialaisissa vuonna 1988 saavuttamassa olleen Erkki Laineen patsas.

Satama - kesän olohuone

■ Lahden satamasta on kehittynyt Lahden kesäoloahuone. Satamassa on useita kahviloita ja ravintoloita sekä käyntikohteita, jotka palvelevat ympäri vuoden.

Sataman kruunu on konserti- ja kongressikeskus Sibeliustalo, jonka ympäristöstä voit bongata monia muitakin puuarkkitehtuuri-kohteita.

Satamasta voit lähteä eripituisille risteilyille vaikkapa Vääksyn kanavalle asti. Vierasvenespalveluita on tarjolla Vesijärven sataman lisäksi myös Teivaan, Niemen ja Myllysaaren satamissa.

Vesijärven satamasta on Lahden torille vartin kävely matka.

Launeen perhepuisto

■ Lahden Launeella on suosittu perhepuisto. Puisto on maksuton ja avoinna ympäri vuoden.

Perhepuistosta löytyy muun muassa virikkeellinen linna, liikennepuisto, hämähäkki-kiipeilyteline, useita erikokoisia liukumäkiä sekä vesileikkialue.

Launeen perhepuisto kuuluu Lahden keskuspuiston laajempaan puistokokonaisuuteen arboretumin ja liikunnallisten alueiden kanssa. Alueelta löytyy muun muassa parkourpuisto, skeittialue ja koira-aitaus.

Ympäriöstä Launeen vapaa-ajankeskuksesta löytyy lisäksi muun muassa minigolfrata, keilahalli ja kotieläinpiha.

Radiomäeltä avautuu hieno maisema Lahden keskustaan. Kuva: Visit Lahti

Heinolan Siltsaari sijaitsee kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa paikassa, keskellä Heinolan kansallista kaupunkipuistoaluetta, tunnetuinta maisemaa Kymijoen ympäröimänä Siltsaareessa. Kuva: Visit Lahti

Vesistöjen, siltojen ja lintujen Heinola

Heinola tunnetaan kylpylöistään, kaupungissa oli merkittävää kylpylätoimintaa jo 1900-luvun alkupuolella. Nykyisin kaupungissa on kaksi kylpylää.

Noin 18 000 asukkaan Heinola perustettiin vuonna 1776 Kymenkartanon läänin maaherran residenssiksi eli asuinpaikaksi. Kaupunkioikeudet Heinolalle myönnettiin vuonna 1839 maaherran muutettua Mikkeliin.

Heinolan kaupunki ja maalaiskunta yhdistyivät vuonna 1997. Maalaiskunnan kirkonkylään kutsutaan Heinoman kirkonkyläksi. Heinola tunnetaan vesistöistään ja niitä ylittävistä silloistaan. Nelostien Tähtiniemen sillalta avautuvat >>

Kotimaisten lintujen lisäksi Heinolan lintutarhalla on nähtävänä erilaisia papukaijoja. Kuva: Visit Lahti

huikeat maisemat Ruotsalaiselle ja Konnivedelle. Sillasta, joka otettiin käyttöön loppuvuodesta 1993, on tullut Heinolan kuuluisa maamerkki. Heinolassa on toistakymmentä vesistön ylittävää siltaa, Heinola onkin siltojen kaupunki. Aktiiviloman lisäksi Heinolassa voi rentoutua, herkutella ja shoppailla. Matkailuneuvonta sijaitsee historiallisessa WPK-talossa kivenheiton päässä torilta. Tähtisilta

Nelostien Tähtiniemen silta on Heinolan maamerkki.

Suosittu lintuhoitola

■ Heinolassa toimii Suomen ainoa virallinen lintuhoitola. Heinolan lintuhoitolassa on hoidettu loukkaantuneita luonnonvaraisia lintuja jo vuodesta 1963. Vuosittain hoitoon tulee noin 200-300 lintua, joista 30 – 40 prosenttia pystytään palauttamaan luontoon.

Kotimaisten lintujen lisäksi lintutarhalla on nähtävänä erilaisia papukaijoja, jotka tulevat lintutarhalle erilaisten pitovaikeuksien vuoksi.

Lintuhoitola on Heinolan suosituin matkailukohde. Hoitolassa vierailee vuosittain noin 30 000-40 000 vierasta.

Osoite: A. F. Airon katu 3. Lisätiedot: heinola.fi

Mielenkiintoiset museot

■ Heinolassa on kolme mielenkiintoista museota. Heinolan taidemuseo sijaitsee 1830 valmistuneessa kauppias Alexander Toropoffin empiretalossa. Taidemuseo tarjoaa vaihtuvia näyttelyitä läpi vuoden sekä toimii kotina laajoille kirja ja eurooppalaisen posliinin kokoelmille. Pienessä Heinola-galleriassa esitellään museon omaa taidekokoelmaa, jonka ripustus vaihtuu pari kertaa vuodessa.

Lääninkivalteri Aschanin talossa ja puutarhassa 1700-luvun lopulta astutaan 200 vuotta ajassa taaksepäin. Lääninkivalterin talo on Suomessa harvinainen säilynyt sisämaan 1700-luvun kaupunkitalo. Se on voitu palauttaa lähes kokonaan alkuperäiseen asuunsa.

Heinolan kaupunginmuseo sijaitsee 1872 valmistuneessa myöhäisempiretyylisessä kauppias Ulrik Lindholmin (1825–1890) talossa. Lindholm loi itselleen omaisuuden, johon kuului mm. viinatehdas ja useita kauppaliikkeitä. ”Made in Heinola” -näyttelykierroksella kävijä pääsee tutustumaan monipuolisesti kaupungin kulttuuriperintöön. Kokonaan uudistettu kaupungin tarina alkaa esihistoriasta ja jatkuu lähelle tätä päivää. Näyttelyn esillepanossa on painotettu mahdollisimman paljon Heinolassa tehtyjä tai heinolalaisten käyttämiä esineitä.

Lisätiedot: heinola.fi

Vaikuttava pirunkirkko

■ Mannerjään muovaama, jylhä kaltevasenäinen Pirunkirkko Paistjärven alueella Heinolassa on vaikuttava retkikohte. Pirunkirkon mahtavuus pysäyttää kokeneenkin retkeilijän. Paistjärven Pirunkirkkoon kalteva kalliomuodostelma, joka on muodoltaan kuin jättiläismäinen laavu. Lippaluolaksi erittäin näyttävä kalliokatos sijaitsee Iso-Vuorttunen -järven länsipuolella Härkävuoressa Heinolan koillisosassa.

Kuten moniin muihin Suomen luoliin liittyvät tarinat isovihan aikaisista pakenemisistä, kerrotaan myös Pirunkirkolle paetun venäläisten sotajoukkojen pelossa.

Kaunis Rantapuisto

■ Heinolan Rantapuisto on kaunis osa Heinolaa. Puiston rakentaminen aloitettiin vuonna 1892 ja vuonna 1901 tulva vei puiston istutukset, jotka oli valittu Venäjän tsaarin siunauksella.

HEINOLA

- asukkaita noin 17 700
- pinta-ala 839 km², josta vettä 163 km²
- naapurikuntia Asikkala, Hartola, Iitti, Kouvola, Lahti, Mäntyharju, Pertunmaa ja Sysmä
- www.heinola.fi

Rantapuisto istutettiin uudelleen vuonna 1903. Yksi puu, Tsaasin poppeliksi ristitty, säilyi tulevassa. Nyt se on Suomen vanhin poppeli ja itsenäisen Suomen suurin puu. Puulla on tyvestä ympäröimittään 865 senttiä ja vielä 1,5 metrin korkeudesta 637 senttiä. Korkeutta tällä poppelilla on kaikkiaan 34,5 metriä. Reilun kahden hehtaarin kokoisessa puistossa on monia muitakin harvinaista pensaita ja puita.

Maailmallakin tunnettu frisbeegolfin keskus

■ Heinola DiscGolfPark World, eli tutummin Kippis on kasvanut vapaaehtoisvoimin maailmalla tunnetuksi frisbeegolfkeskukseksi. Kippis mahdollistaa maksuttomasti laadukasta frisbeegolfharrastusta kaiken taitoisille pelaajille ikään katsomatta.

Kippiksellä voi pelata neljää eri rataa. Radat sopivat aloittelijoista huipputason kilpapelajille.

Kippikselle on helppo saapua, sillä se sijaitsee aivan Heinolan keskustan tuntumassa.

Osioite: Kippasuonväylä 30.

Hollolan kirkonkylä on rakentunut keskiaikaisen kirkon ympärille. Kuva: Visit Lahti

Hollola – Salpausselän harjumaastot

Monipuolisia liikuntamahdollisuuksia, kartanoita, luontoa ja järviä. Muun muassa näitä asioita matkailijoille tarjoaa Hollola.

Hollola on kulttuurihistorialtaan merkittävää seutua, alueella on asuttu kivikaudesta lähtien. Hollolan kirkkopitäjä on

1200-luvulta peräisin oleva seudun emäpitäjä. Hollola on varhaiskeskiajalla ollut koko nykyistä Päijät-Hämettä laajempi.

Tänä päivänä Hollola on Lahden kupeessa sijaitseva yli 23 400 asukkaan kunta.

Maatiainen ry valitsi Hollolan keskiaikaisen kirkon ja sen ympäristön vuoden 2016 perinnemaisemaksi.

Lumilajit, golf, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kartanomaisemat ja värikkäät tapahtumat houkuttelevat matkailijoita

HOLLOLA

- asukkaita noin 22 700
- pinta-ala 727 km², josta vettä 76 km²
- naapurikuntia Asikkala, Hausjärvi, Hämeenlinna, Lahti, Kärkölä ja Orimattila
- www.hollola.fi

Kirkonkylän ainutlaatuinen kulttuuriperintö

■ Hollolan vanha kirkonkylä on kulttuuriperinnöltään ainutlaatuinen. Vanhassa kirkonkylässä voi käydä tutustumassa Pyhän Marian kirkkoon, kotiseutumuseoon ja Vanhaan Kunnantupaan.

Lahdesta Hollolaan kulkee Kulttuuritie, jonka varrella ovat Messilä, Pyhäniemen kartano, Pirunpesä ja Kutajärven lintutorni

Liikuntaa Messilässä

■ Messilä on ympärivuotinen liikuntakohde. Talvisin Messilässä lasketellaan, kesäisin tarjolla on muun muassa golfia, leirintäalue ja pienvenesatama Vesijärven rannalla.

Messilän ympäristössä on myös runsaasti erilaisia latupohjia ja reitistöjä, joilla voi saavakävellä, juosta, pyöräillä tai patikoida.

Tiirismaa -korkein mäki

■ Hollolassa sijaitsee Etelä-Suomen korkein mäki Tiirismaa. Sen korkeus on 223 metriä merenpinnasta.

Tiirismaalla on Pirunpesä, kvartsiittista kallioperää halkova rotko, jonka pystysuorat seinämät ovat jopa 20 metriä korkeita. Tämä vaikuttava luonnonmuodostuma on ollut tunnettu nähtävyys jo 1800-luvulta lähtien.

Pirunpesän kautta kulkee 4,5 kilometrin pituinen Tiirismaan kierros -retkeilyreitti, jonka varrella on myös muun muassa näköalapaikka, kotalaavu ja tulipaikka sekä alueen luonnosta kertovia kohdetauluja.

Kotiseutumuseo ja talomuseo

■ Hollolan kotiseutumuseo sijaitsee Hollolan kirkonkylässä keskiaikaisen kirkon lähettyvillä, valtakunnallisestikin arvokkaassa kulttuuri-raisemassa.

Kotiseutumuseoon kuuluvat esinemuseo sekä talomuseoalue. Talomuseoalueella on Henttilän ja Ylä-Köllin talot sekä aittoja, paja, riihi, mallassauna, ometta, talli, ajokaluvaja sekä torppa, kaikkiaan 16 rakennusta.

Esinemuseolla järjestetään kesäisin vaihtuvia näyttelyitä, lisäksi pysyvässä näyttelyssä on esillä muun muassa hollolalaisia hevoshaluja.

Hollolan kotiseutumuseo on avoinna kesäisin kesäkuusta elokuuhun, muina aikoina sopimuksen mukaan.

Lisätiedot: <https://www.hollolankotiseutuyhdistys.fi/museoalue/>

Seitsemän kylän kierros

■ Hollolan perinnemaisemissa, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä on Seitsemän kylän kierros -reitti.

Se kiertää Aikkalan, Hälvälän, Jarvalan, Nokkolan, Untilan, Utulan ja Vesalan kylät. Sympaattinen kyläryhmä on yksi Suomen vanhimmista asuinalueista.

Seitsemän kylän kierroksen pituus on viidestä yhdekkään kilometriä. Maalaismaisemissa hiekkatiellä kulkeva kierros soveltuu erinomaisesti myös pyörällä kierrettäväksi

Päijänteen kansallispuiston sydän, Kelvenne, on maamme suurimpia ja komeimpia viimeisen jääkauden muovaamia harjusaaria. Oman veneen lisäksi Kelvenneelle pääsee kesäaikana laivaristeilyllä tai venetaksilla.
Kuva: Visit Lahti

Padasjoki – Päijänteen rannalla

Päijänne on keskeinen osa Padasjokea.

Päijänteen kansallispuisto levittäytyy kolmen eri kunnan alueelle, joista yksi on Padasjoki. Puisto soveltuu vesiretkelyyn ja lähes kaikki puiston alueet ovatkin tavoitettavissa vain vesiteitse. Kansallispuiston suosituin kohde on harjusaari Kelvenne upeine hiekkarantoineen.

Padasjoella on pitkä historia, paikkakunnalla on ollut asutusta kivikaudelta asti. Padasjoen hallintopitäjä mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä vuonna 1442.

Padasjoki on ollut emäpitäjä, johon naapurikunnat kuten esimerkiksi Kuhmoinen ovat kuuluneet.

Valtatien 24 varressa sijaitseva Padasjoki on luonnonkaunis kunta, joka tarjoaa matkailijoille paljon nähtävää.

Evon retkeilyalueelle

- Padasjoen laivarannasta lähtee Päijänne-Ilves -reitti. Se toimii yhdysreittinä Evon retkeilyalueelle.

Reitin varrelta löytyy laavuja ja autiotupia. Patikoinnin lisäksi reitti soveltuu hyvin myös maastopyöräilyyn.

Hiekkarantojen Kelvenne

- Päijänteen kansallispuisto sijaitsee Padasjoen, Asikkalan ja Sysmän kuntien alueella.

Kansallispuisto sijaitsee eteläisellä Päijänteellä ja puistoon kuuluu viitisen kymmentä saarta ja luotoa.

Kansallispuiston sydämenä toimii Kelvenne, joka on maamme suurimpia ja komeimpia harjusaaria. Kelventeen läpi kulkee yhdeksän kilometrin pituinen harju- ja luontopolku, joka

tutustuttaa saaren jääkauden muokkaamaan vaihtelevaan luontoon.

Muita kansallispuiston harjusaaria ovat Painsaari, Huhtsaari ja Hietasaari. Harjusaarilla on lukuisia hiekkarantoja ja laguunimaisia poukamia, jotka ovat retkeilijöiden suosiossa.

Oman veneen lisäksi kansallispuistoon pääsee kätevästi tutustumaan risteilyin Padasjoelta, Pulkkilanharjulta ja Sysmästä tai venetaksilla Padasjoelta ja Lehmonkärjestä.

Enni Idin mökki

■ Padasjoen Seitsemällä on naivistitaiteilija Enni Idin mökki. Suuren yleisön tietoisuuteen hänen työnsä tulivat vuonna 1973 Helsingin Taidehallissa pidetyn naivistisen taiteen näyttelyssä. Mökki on värikylläinen kokonaistaideteos ja maalattu katosta lattiaan taiteilijan lempi aiheilla: kukka- ja kasviornamenteilla ja kissoilla.

Nuijasodan muistomerkki

■ Padasjoella Nyystölän kylässä käytiin yksi nuijasodan (1596-1597) verisimmistä taisteluista.

Kylässä on muistomerkki kertomassa nuijasodassa. Sodassa talonpojat kapinoivat aatelista ja sotaväkeä vastaan.

Myllyn ja sahan historiaa

■ Palsanojan varressa on 1800-luvulla rakennettu mylly, jossa nyt toimii myllymuseo.

Palsan myllyssä voi kesäisin tutustua sekä myllyn että sahan historiaan.

Maakuntakukka on kangasvuokko. Se on tyypillinen kuivien mäntymetsien ja harjujen kasvi.

PADASJOKI

- asukkaita noin 2 900
- pinta-ala 729 km², josta vettä 206 km²
- naapurikuntia Asikkala, Hämeenlinna, Kangasala, Kuhmoinen, Pälkäne ja Sysmä
- www.padasjoki.fi

Päijänne-Ilves-reitti on monikäyttöreitti Padasjoen Laivarannasta Iso-Tarus-järvelle. Reitti on tarkoitettu retkeilyyn ja vaeltamiseen. Kuva: Visit Lahti

Tuomasvuoren näkötorni Padasjoen Tuomaanvuorella on korkealle kurottava näkötorni. Tornista näkyy upea Päijänteeseen saarimaisema. Auton voi jättää Kullasvuoren koulun pysäköintialueelle, josta on opasteet tornille. Alueella on myös frisbeegolf-rata. Kuva: Visit Lahti

Kimolan kanava avasi vesireitin Kouvolasta aina 400 kilometrin päähän Pielavedelle saakka. Kimolan kanava on nähtävyyks myös maanteitse saavuttaessa. Alueella on pysäköintialueet autoilijoille, näköalapaikka ja wc.

Iitti – kanava ja kansallismaisema

Iitti tunnetaan muun muassa Hiidenvuoren kansallismaisemastaan ja Kimolan kanavasta.

Lahden ja Kouvolan välissä sijaitseva, kirkkopitäjänä vuonna 1539 perustettu Iitti siirtyi vuoden 2021 alussa Kymenlaakson maakunnasta Päijät-Hämeeseen.

Iitti perustettiin vuonna 1539 Hollolan kirkkopitäjästä. Myöhemmin Iitistä on erotettiin

Valkeala, Jaala ja osittain Kuusankoski. Sen itsenäistymisen myötä Iitti menetti suurimman osan teollisuudestaan. Iitissä on Kausalan kuntakeskus sekä aktiivisia kyliä kauniin luonnon keskellä.

Hiidensaari ja Hiidenvuori muodostavat merkittävän kansallismaisemakohteen Iitin Pyhäjärvellä.

Vuorelta avautuu maisema Pyhäjärvelle. Hiidenvuoren huippu kohoaa yli 60 metrin korkeuteen Kymijoen pinnasta halliten maisemaa.

IITTI

- asukkaita noin 6 300
- pinta-ala 687 km², josta vettä 97 km²
- naapurikuntia Heinola, Kouvola, Lahti, Lapinjärvi ja Orimattila
- www.iitti.fi

Jääkauden pyöristämät ja silottamat pinnat, pystyjrkänteet sekä luoteislaidan halkeama tekevät vuoresta näyttävän maasto- ja maisemakohteen. Jääkauden jäljiltä levittyy vuoren länsityvellä hiekkainen kangas.

Hiidensaari ja Hiidenvuori muodostavat merkittävän kansallismaisemakohteen Iitin Pyhäjärvellä. Hiidensaarella voit retkeillä patikoiden, maastopyörällä, tai tulla vesitse veneellä tai meloen.

Kymijoelta Päijänteelle

■ Kimolan kanava yhdistää Kymijoen Päijänteelle, ja edelleen Lahden Vesijärven sekä Keiteleen vesistöihin. Vesireitin pituus on noin 400 kilometriä. Kanavaa pitkin pääsee Iitin nähtävyyksien ja palveluiden äärelle pääsee entistä helpommin vesiteitse. Iitissä on useita vierasvenelaitureita.

5,5 kilometriä pitkä kanavaa ja sen 12 metriä korkea sulkku sekä ainutlaatuinen kanavatunneli ovat kokemisen arvoiset.

Kanavan sulutusta pääsee ihailemaan myös jalan. Kanavalta löytyy pysäköintialue, joka sijaitsee Vierumäentien (tienro 363) varrella.

Eläimiä maalaismaisemassa

■ Aidossa maalaismiljöössä Vuolenkoskella sijaitsee kotieläinpiha Kilkkilän farmi.

■ Kotieläinpihalla on muun muassa kanoja, lampaita, aaseja, alpakoita ja poroja.

Iitin Sääksjärvellä toimii Olgan farmi. Siellä pääsee tutustumaan erilaisiin eläimiin, farmilla on muun muassa vuohia, pupuja, hevosia ja kanoja.

Lisätiedot: olganfarmi.fi ja kilkkilanfarmi.fi

Taidetta hirsitalossa

■ Iitin kirkonkylässä sijaitsee uniikki 1840 rakennettu kartanonomainen Vuorelan hirsitalo kauniin vanhan puukirkon ja golfkentän välimaastossa.

Kesäisin Vuorela tarjoaa matkailijoille taidenäyttelyitä ArtVuorelan vinttigalleriassa sekä majoitusta.

Osoite: Iitintie 810

Kotiseutumuseo viljamakasiinissa

■ Iitin kotiseutumuseo kirkonkylässä vuonna 1830 valmistuneessa viljamakasiinissa. Museon perusnäyttely esittelee pääasiassa viime vuosisadan vaihteen talonpoikaisesineistöä: maataloustyökaluja, kodinhoitoa ja sisustusta. Makasiinien lisäksi alueella on luhtiaitta ja riihi 1750-luvulta. Osoite: Museotie 8, Iitti.

Kirkonkylässä toimii myös kesäkahvila, vaihtuvien taidenäyttelyiden näyttelytila ja Suvipuoli vanhassa empiretyylisessä talossa.

Osoite: Kymentaantie 1.

Kolme kivikautista kalliomaalausta

■ Pohjois-Iitin Haukkaselän muinaismaisema-alueella on arvokkaan luonnon lisäksi kolme kivikautista kalliomaalausta.

Konnivedellä on melko lyhyiden etäisyyksien päässä kolme kalliomaalausta, ne ovat Haukkavuorella, Rautakannanvuorella ja Karhusaarella.

Kivikautisia asuinpaikkoja on löydetty Iitistä muun muassa Vuolenkoskelta ja Lyöttilästä. Lisäksi on löydetty hautakalmistoja, kiviröykkiöhautoja ja uhrikiviä, joista parhaiten tunnetaan Perheniemen ja Tapolan uhrikivet.

Kärkölä – rauhallista maaseututunnelmaa

Kärkölä tunnetaan muun muassa ainutlaatuisesta maisemapuistostaan. Reilun 4 000 asukkaan Kärkölä sijaitsee Helsingin, Lahden, Riihimäen ja Tampereen keskellä.

Kärkölän läpi kulkevat kantatie 54 ja tie numero 295 sekä rautatie. Kaikki Riihimäki-Lahti -välin taajamajunat pysähtyvät Järvelässä ja Lappilassa Matka-aika Järvelästä junalla Lahteen 17 minuuttia ja Riihimäelle 23 minuuttia.

Kärkölä on kuulunut aikoinaan Hollolan seurakuntaan ja 1711 siitä tuli Hollolan kap-

KÄRKÖLÄ

- asukkaita noin 4 100
- pinta-ala 256,68 km², josta vettä 2,62 km²
- naapurikuntia Hausjärvi, Hollola, Hämeenlinna, Mäntsälä ja Kärkölä
- www.karkola.fi

Ainutlaatuinen maisemapuisto

■ Carl Constantin Collinin perustama Huovilan puisto on Suomessa ainutlaatuinen englantilaistyylinen maisemapuisto, joka on restauroitu 1900-luvun alun asuunsa. Puisto sijaitsee Kärkölän kirkonkylässä Museotien varrella lehtomaisessa purolaaksossa. Huovilan puistoon on istutettu monia harvinaisia kasveja, kuten papulanruusuja, rusokuusamia sekä työttöangervoja. Huovilan historia on erittäin kiehtova ja elävä, se vaikuttaa edelleenkin koko kunnan alueella. Puistossa järjestetään tapahtumia ja opastettuja kierroksia. Puistossa on 21 QR-koodia, joiden johdattamana voi tehdä omatoimisen opastetun kierroksen.

Lisätiedot: huovilanpuisto.fi

Hiidenmäen luontopolku

■ Hiidenmäki on osa Salpausselän harjumuodostelmaa ja se on maisemallisesti arvokas kohde.

Hiidenmäen pääsee kulkemaan metsäistä reittiä pitkin. Luontopolun pituus on 1,2 km ja sen kiertäminen kestää tunnin verran. Hiidenmäen päällä on huvimaja, jossa voi syödä eväitä ja ihailla maisemaa Kärkölän kirkolle päin.

Kärkölän historiaa

■ Huovilan puistossa toimii Kärkölä-seuran ylläpitämä Kärkölän kotiseutumuseo. Kotiseutumuseon talonpoikaisessa pihapiirissä järjestetään kesäaikaan erilaisia tapahtumia, aitoissa on vaihtuvia näyttelyitä.

Carl Constantin Collinin perustama Huovilan puisto on ainutlaatuinen englantilaistyylinen maisemapuisto. Kuva: Kärkölä

peliseurakunta. Ensimmäinen kirkko valmistui vuonna 1754 ja toinen vuonna 1889. Kärkölän kunta perustettiin vuonna 1867. Kärkölän merkittävin nähtävyys on Huovilan maisemapuisto.

Kärkölässä hellitään niin asukkaita kuin matkailijoitakin myös monilla järvillä, jotka laskevat kunnan läpi virtaavaan Teuronjokeen.

Käkelä on Orimattilan keskustan itäpuolella oleva kaupunginosa Artjärvelle johtavan seututien 172 varrella. Käkelässä on viehättäviä vanhoja puutaloja. Kuva: Wikipedia

Orimattila – maaseutu- kaupunki Päijät-Hämeessä

**Suomen vanhin tunnettu
asutus on löydetty
Orimattilasta. Jo se tekee
kunnasta mielenkiintoisen.**

Orimattila sopii hyvin vaikka lomalaisen päiväkohteeksi: sinne ajaa pääkaupunkiseudulta runsaassa tunnissa.

Alue tarjoaa matkailijalle niin kulttuuria, nähtävyyksiä kuin kaunista päijäthämäläistä luontoa.

Viisi merkittävää kulttuuriympäristöä

■ Orimattilassa on viisi Museoviraston valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi luokittelemaa kohdetta.

Ne ovat Orimattilan kirkonmäki, Tönnöskosken silta ja myllypaikka, Heinämaan kylä, Kintulan kartano sekä Ratulan kartano. Kartanot ovat yksityisessä omistuksessa eivätkä ole yleisölle avoimia.

ORIMATTILA

- asukkaita noin 16 000
- pinta-ala 785 km², josta vettä 28 km²
- naapurikuntia Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Myrskylä, Mäntsälä ja Pukkila www.orimattila.fi

Päijät-Hämeen maakuntakukka on kuhankeittäjä, joka tunnetaan myös nimellä kevätlinnunherne. Se kukkii touko-kesäkuussa purppuranpunaisin kukin.

Tönnönkosken vanha betonikaarisilta

■ Vuonna 1911 rakennettu betonikaarisilta on luoksaan Suomen vanhin ja se on Tiemuseon museosilta.

Sillan suunnitteli sillanrakennusprofessori Jalmar Castrén ja urakoi Tampereen sementtivalimo. Sillassa on rinnakkain kolme erillistä betonikaarta. Sen pituus on 37 metriä, leveys 6,5 metriä ja vapaa aukko sillan alla 22,5 metriä. Siltaan liittyy sen pohjoispuolella oleva koskimaisema sekä kaksi myllyä 1800-luvulta ja 1900-luvun alusta. Tönnön sillan ja myllyn läheisyydessä järjestetään vuosittain Tönnön siltajuhlat. Sillalla järjestetään kylän köydenvetokilpailu.

Suosittu kotieläinpuisto

■ Orimattilan Hevoskylässä sijaitseva kotieläinpuisto on vuodesta toiseen suosittu vierailukohde.

Paikalla pääsee tutustumaan erilaisiin kotieläimiin, kuten lampaisiin, possuihin, poroihin, villisikoihin, vuohiin, lemmiin ja poneihin.

Soile Yli-Mäyryn maalauksia

■ Kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa Taide-linnassa on esillä kuvataiteilija Soile Yli-Mäyryn maalauksia yli 20 vuoden ajalta.

Tehtailija K.H. Attilan 1890-luvulla rakennuttama komea tiilinen asuintalo Erkonsillan kupeessa muuttui 1993 Taidelinnaksi, kun taiteilija Soile Yli-Mäyry hankki sen omistukseensa.

Orimattilan kotiseutumuseo

■ Keskustassa sijaitseva Orimattilan kotiseutumuseo on viehättävä maatalomuseo, jonka yhdeksässä eri rakennuksessa on esillä 1800-luvun ja 1900-luvun alun maatalon arkielämään liittyvää esineistöä.

Museoalueelta löytyvät muun muassa vanha mylly, savutupa, kivenhakkaajan mökki sekä kyläseppän paja. Museoilat on sisustettu ajanmukaisesti ja kodinomaisesti.

Lumoava kokoelma taidetta

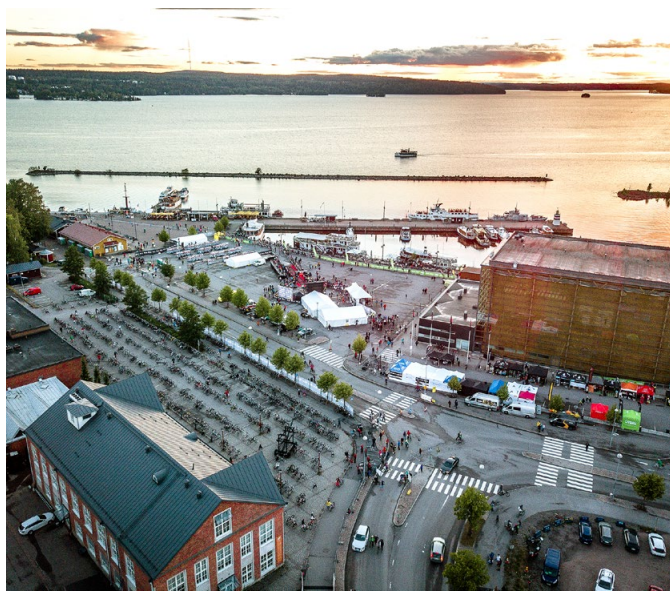
■ Orimattilan taidemuseossa on kokoelma kotimaista kuvataidetta 1800-luvulta 1960-luvulle. Museon sydämen muodostavat taidesäätö Ilmari ja Toini Wall-Hakalan kokoelmat. Taidehistoriallisesti merkittävä kokonaisuus esittelee kotimaisen taiteen suuret nimet vuosisadan vaihteeseen, eli Suomen taiteen kultakauteen painottuen. Edustettuina ovat muun muassa Albert Edelfelt, Akseli Gallen-Kallela, Pekka Halonen, Aleksander Lauréus, Berndt Lindholm, Helene Schjerfbeck, Maria Wiik, Hugo Simberg ja Ville Vallgren – ja nuoremman polven tekijöistä esimerkiksi Wäinö Aaltonen ja Tove Jansson. Lisäksi museossa voi tutustua kuvanveistäjä Pentti Papinahan tuotantoon kolmen vuosikymmenen ajalta, Essi Renvallin upeaan veistoskokonaisuuteen sekä orimattilalaissyntyisten Erkon veljesten, runoilija J.H., sanomalehtimies Eero ja runoilija Rudolf Elias Erkon, tarinaan. Vaihtuvat taidenäyttelyt kuljettavat puolestaan ajankohtaisten ilmiöiden ja nykyaikaisen äärelle. Osoite: Lahdentie 65.

Orimattilan kirkko on graniitista rakennettu ristikirkko, se valmistui vuonna 1866. Orimattilan kirkonmäki, kirkko, seurakuntakoti, pappila, hautausmaa, pitäjänmakasiini sekä raitin asuin- ja liikerakennukset muodostavat kokonaisuuden, jossa perinteisen 1900-luvun alkupuolen kirkonkylän ilme on hyvin säilynyt. Kirkonmäki määriteltiin vuonna 1993 valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi. Kuva: Wikipedia

Satama - Lahden kesäinen olohuone

■ Lahden satama on kaupunkilaisten ja matkailijoiden kesäinen olohuone. Satama-alueella on kahviloita, ravintolalajeja sekä putiikkeja. Sibeliustalo on sataman tunnetuin maanmerkki, jonka ympäristöstä voit bongata monia muitakin puuarkkitehtuurikohteita. Vesijärven satamasta on Lahden torille vartin kävelymatka.

Satamasta voi lähteä myös järviristeilyille ihailemaan Vesijärven ja Päijänteen luonnonkauniita maisemia. Lahden matkustajasatama on monen rautalaivan kotisatama.

Lahden sataman alueella järjestetään kesäisin lukuisia tapahtumia. Kuva: Visit Lahti

Kanta- ●● ja Päijät- HÄME Matkailuopas 2026

Kustantaja:

Karprint Oy
Vanha Turuntie 371
03150 Huhmari

Painopaikka:

Printall AS

Päätoimittaja:

Juha Ahola
juha.ahola@karprint.fi

Toimitussihteeri:

Eero Wihuri
eero.wihuri@karprint.fi
Puh. 050 475 0982

Mediamyynti:

Iiro Jääskeläinen
050 466 7562
iiro.jaaskelainen@karprint.fi

Jakelu:

Nippujakeluna kuntien matkailutoistot, kauppakeskukset, marketit, ravintolat, kahviot, kaupat.

Aikakausmedia ry:n jäsen.

Pulkkilanharjulla poikkeuksellisen kaunis maisematie

■ Asikkalan Vääksystä Pulkkilanharjulle kulkeva tieosuus on yksi Suomen kauneimmista. Päijänteen poikki kulkeva Pulkkilanharju koostuu harjusaarista ja vedenalaisista harjuselänteistä ja se on osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueetta.

Jääkauden muovaaman kapean harjun pitkänomaisia saaria yhdistää kolme siltaa: Pulkkilansalmen pengerretty osuus, Karisalmen riippusilta sekä Käksälmen kaarisilta. Noin yhdeksän kilometrin pituinen tieosuus kulkee harjun poikki.

Pulkkilanharjulle kannattaa pysähtyä nauttimaan luonnosta. Harjulla on helposti saavutettava päiväretkeilyreitti tarjoaa upeita järvimaisemia ja jääkauden muovaamaa harjumaastoa keskellä Päijänteen kansallispuistoa.

Pulkkilanharju on jääkauden muovaama. Harjun läpi kulkee noin yhdeksän kilometriä pitkä tie, joka on äänestetty Suomen kauneimmaksi. Kuva: Visit Lahti

Tervetuloa Kumpeliin

Kumpelin uudistettu terassi ja Á la Carte menu tarjolla kesän ajan päivittäin klo 12.00 - 21.30

Menusta löydät mm herkulliset raikkaat salaattit sekä mehevät pihvit ja burgerit

**Kumpeliin pääset veneellä,
pyörällä, autolla, juosten
tai vaikka helikopterilla.**

**Tervetuloa nauttimaan ravintolan
antimista, kylpylästä tai ota irtiotto
arjesta ja yövy Kumpelissa.**

Palvelumme ovat sinua varten!

LEVI CENTER
hullu poro

Kumpeli Spa

Hotelli Kumpeli Spa
Muonamiehenkatu 3, 18100 HEINOLA
Pöytävaraukset ja lisätiedot:
+358 (0)3 812 7100 tai vastaanotto@kumpeli.fi
www.kumpeli.fi

Heinolan Kauppahallit.fi

SUOMEN SUURIN ERILAINEN
KIRPPIS OUTLET

TARJOUHUONE

kaikki
tuotteet
vain

100
KPL

LIIVIT
ALKAEN 9,90 €

HUPPAREITA
ALKAEN 9,90 €

TAKKEJA
ALKAEN 9,90 €

**SISUSTUS
HUONEKALUT
TAULUT
VALAISIMET
ANTIIKKI
VINTAGE
MUSIIKKI
SARJAKUVAT
KIRJAT
LELUT**

**KODINKONEET
ELEKTRONIIKKA
TYÖKALUT
TYÖVAATTEET
PUUTARHA
VENEILY
KALASTUS
GRILLAUS
TALOUSTAVARAT
KÄSITYÖT**

**SPORTTI-KIRPPIS
GARAGE-SALES
KULJETUSPALVELU
VAPAA-AIKA
ULKOILUVÄLINEET
ULKOILUASUT
KIRPPISVAATTEET
MEHUT
VIRVOITUSJUOMAT
MAKEISET**

PESIEN TYHJENNYKSET - OSTAMME TAVARAERÄÄ
Avoinna ark. 11-17 & la-su 11-15

Kausantie 1, 18600 Heinola - Myllyoja

www.heinolankauppahallit.fi